	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingediend op:	6 JUNI 2005
nummer:	
oms. nr.:	1401- ~~##~~ 115
kopie naar:	Bb aa

AAN

Commissie voor de m.e.r.
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

uw kenmerk	uw brief van	ons kenmerk	bijl.	datum
		MBZ WM05W007	div.	3 juni 2005
doorkiesnr.	inlichtingen bij			
459129	mevrouw B. Kroese			

onderwerp
toezending ontwerpbesikking Wet milieubeheer
Dwarsdijk 5 te Ommen

VERZONDEN 03 JUN 2005

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de ontwerpbesikking op de aanvraag van W. van der Heide voor een nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning voor een vleesvarkensbedrijf. De inrichting is gelegen aan het adres Dwarsdijk 5 te Ommen. Daarnaast ontvangt u aanvullende gegevens behorende bij deze aanvraag.

De wijzigingen ten opzichte van de bestaande situatie hebben in hoofdzaak betrekking op het uitbreiden van de bestaande varkenshouderij annex akkerbouwbedrijf, alsmede het oprichten van een mestverwerkingsinstallatie (co-vergisting) ten behoeve van groene energie.

Wij wijzen u erop dat wij het voornemen hebben positief te beslissen op de aanvraag van W. van der Heide. Dit echter wel onder het stellen van voorschriften en/of beperkingen met het doel om het milieu te beschermen.

De aanvraag, de ontwerpbesikking en andere ter zake zijnde stukken liggen vanaf 9 juni 2005 tot 8 juli 2005, elke werkdag van 9.00 tot 12.00 uur en tevens op donderdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur bij de afdeling Milieu- en Bouwzaken in het gemeentehuis ter inzage. Indien u niet in de gelegenheid bent om de stukken gedurende bovengenoemde tijden in te zien, is het mogelijk om deze stukken, na telefonische afspraak, buiten deze uren in te zien.

Indien u daarom vraagt kan een mondelinge toelichting op de stukken worden gegeven. Ook na genoemde datum liggen de stukken nog ter inzage tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingediend.

U kunt met betrekking tot de ontwerpbesikking gedurende de periode van ter inzage legging - bij voorkeur schriftelijk - gemotiveerde bedenkingen of adviezen bij ons college inbrengen.

Gemeentehuis

Bezoekadres:

Chevallerastraat 2, 7731 EE Ommen

Corr. adres: Postbus 100, 7730 AC Ommen

Postbank 84 42 80 t.n.v. gemeente Ommen

Rabobank, banknr.: 34.89.00.082

N.V. - B.N.G., banknr.: 28.50.06.401

Tel. : (0529) 45 91 00

Fax : (0529) 45 65 95

E-mail : gemeente@ommen.nl

Internet : www.ommen.nl

U dient deze te richten aan het college van burgemeester en wethouders. Degene die schriftelijk bedenkingen inbrengt, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Het daartoe strekkend verzoek moet gelijktijdig met de bedenkingen worden ingediend.

Wij bieden u echter ook de mogelijkheid om, na het maken van een telefonische afspraak, uw bedenkingen en/of adviezen mondeling in te brengen. U bent dan tevens in de gelegenheid deze te motiveren en te beargumenteren.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Ommen,

voor dezen

hoofd afdeling Milieu- en Bouwzaken,

W.H. Blaauw

Bijlagen:

- aanvullende gegevens;
- ontwerpbeschikking Wet milieubeheer;
- ontwerpvoorschriften Wet milieubeheer.

13.	<i>VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN</i>	85
13.1	<i>Gevolgen van de alternatieven</i>	85
13.2	<i>Afweging van de alternatieven</i>	89
14.	<i>LEEMTEN IN INFORMATIE</i>	92
14.1	<i>Stankhinder mestvergistingsinstallatie</i>	92
14.2	<i>Motie Schreijer-Pierik</i>	92
14.3	<i>Combinatie chemische en biologische luchtwasser</i>	93
15.	<i>EVALUATIE</i>	94
16.	<i>BEGRIPPENLIJST</i>	97
17.	<i>LIJST MET GEBRUIKTE AFKORTINGEN</i>	105
18.	<i>REFERENTIES</i>	107

BIJLAGEN

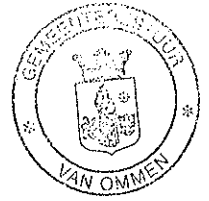
Bijlage 1	E-mail van secretaris van de werkgroep MER
Bijlage 2	Habitatgebiëden
Bijlage 3	Vogelrichtlijngebiëden
Bijlage 4	Overzichtskaart van het reconstructieplan Salland -- Twente
Bijlage 5	Overzichtskaart Ecologische Hoofd Structuur Overijssel
Bijlage 6	Bestemmingsplan Buitengebied, Dwarsdijk te Ommen
Bijlage 7	Vergunde situatie
Bijlage 8	Bedrijfsnatuurplan
Bijlage 9	Lijst met producten voor co-vergisting, Wijziging Meststoffenbeschikking 1977
Bijlage 10	Rapport akoestisch onderzoek
Bijlage 11	Onderzoek naar de geuremissie bij (gebruik van) vergiste mest en onvergiste mest
Bijlage 12	Voorkeursalternatief
Bijlage 13	Beschrijving van de toegepaste stalsystemen (Groen Label leaflets)
Bijlage 14	Informatie over chemische luchtwasser, spuiwater en opslag zwavelzuur
Bijlage 15	Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)
Bijlage 16	Kaart van de omgeving en ligging van het bedrijf
Bijlage 17	Kaart achtergronddepositie en ligging van het bedrijf
Bijlage 18	Vastgestelde richtlijnen voor de MER
Bijlage 19	Locatiealternatief
Bijlage 20	Energiebalans

BIJLAGE 20

ENERGIEBALANS

Op basis van 7400 vleesvarkens met toepassing van co-vergisting

ENERGIEBALANS OP BASIS VAN 7.400 VLEESVARKENS MET TOEPASSING VAN CO-VERGISTING

Betreft: Locatie Dwarsdijk 5 te Ommen (W. v.d. Heide)

Uitgangspunt

Ingaand	m ³	ton	Uitgaand	m ³	ton
Vleesvarkenmest	7.115	7.400	Vergiste mest		8.946
Snijmaïs	5.714	2.000	Biogas	631.400	
Koolzaad	86	60			

Uitgaande van 24,5 MJ/m³ biogas is jaarlijks 15.469.300 MJ beschikbaar. Dit is equivalent aan 439.843 m³ aardgas. Het biogas wordt verbrand in de WKK. Bij installaties met een vermogen van ongeveer 150 kWe kan 51% procent van energie van het biogas in warmte worden omgezet. Uitgaande van (leiding)verliezen van 10% is in totaal 7.098.160 MJ beschikbaar. Dit is equivalent aan 201.824 m³ aardgas.

Warmte voor vergistingsproces

Om het vergistingsproces in stand te houden op een temperatuur van rond de 35 °C is 30% van de beschikbare warmte nodig. Op jaar basis is dus (7.098.160 x 30% =) 2.129.448 MJ omgerekend 60.547 m³ in aardgas equivalenten.

Per saldo is dus (7.098.160 – 2.129.448 =) 4.968.712 MJ (141.277 m³) beschikbaar voor het verwarmen van de stallen en de bedrijfswoning.

Verwarming van de stallen

Voor het verwarmen van een dierplaats voor het huisvesten van vleesvarkens is (gemiddeld) ongeveer 12 m³ gas nodig. Bij het houden van 7.400 vleesvarkens betekent dit een gasverbruik van (7.400 x 12 =) 88.800 m³ gas. De restwarmte van het vergistingsproces bedraagt 4.968.712 MJ (141.277 m³ gas), waardoor ruimschoots voldoende warmte aanwezig is om de stallen te verwarmen.

Restwarmte

Uiteindelijk resteert (141.277 – 88.800 =) 52.477 m³ gas. Met een gering deel van deze warmte / gas kan de bedrijfswoning Dwarsdijk 5 worden verwarmd. Deze restwarmte is niet per maand constant. In de wintermaanden is er immers meer warmte noodzakelijk voor het verwarmen van de stallen en gebouwen dan in de zomer.

Overige restwarmte

Voor de overige restwarmte is momenteel binnen de inrichting geen nuttige toepassing mogelijk. Deze warmte zal dan ook verloren gaan. In de toekomst zal wellicht, op basis van de technische ontwikkeling / innovaties, een verder nuttig gebruik van deze restwarmte mogelijk zijn. Hiervoor zal in de toekomst nader onderzoek moeten worden verricht.

"Barry Wopereis"
<barry.wopereis@tiscali.nl>

23-05-2005 17:35

Aan "v.d. Heide - Ommen" <heidevd@worldonline.nl>, "Jan
Marsman" <J.Marsman@ommen.nl>

Cc

Bcc

Onderwerp energiebalans

Hoi Jan / Wim,

Hierbij de gewenste energiebalans voor 7.400 vleesvarkens met toepassing van covergisting. Ik vertrouw erop jullie hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Barry Wopereis

VanWestreenen, Adviseurs voor het Buitengebied b.v.
Ing. B.H. Wopereis
Bilderdijkstraat 29
7131 NH Lichtenvoorde
tel: 0544-379737
fax: 0544-378364
mob: 06-21586306
email: wopereis@vanwestreenen.nl
www.vanwestreenen.nl

ENERGIEBALANS OP BASIS VAN 7400 vv.doc

ONTWERPBESCHIKKING

kenmerk: MBZ WM 05W007

betreffende

De heer W. van der Heide

gelegen aan

Dwarsdijk 5

7731 RV OMMEN

Burgemeester en wethouders van Ommen:

hebben het voornemen als volgt te beslissen op de vergunningaanvraag in het kader van de Wet milieubeheer van de heer W. van der Heide, voor de inrichting gelegen aan Dwarsdijk 5 te Ommen.

1. Aanvraag

Op 14 februari 2005 is een aanvraag voor een vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer. Het betreft een aanvraag om een nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning voor een vleesvarkensbedrijf, gelegen Dwarsdijk 5 te Ommen, kadastraal bekend gemeente Ommen, sectie A, nr.4681.

Op grond van artikel 7.28 Wet milieubeheer laat het bevoegd gezag een aanvraag om besluit die MER-plichtig is buiten behandeling als er geen MER is ingediend of als het MER nog niet aanvaardbaar is verklaard. Op 23 februari is aan u een brief verzonden, waarin is vermeld dat de ingediende aanvraag van 14 februari 2005 buiten behandeling wordt gelaten totdat B & W het MER aanvaardbaar heeft verklaard. Op 24 februari 2005 heeft B & W uw MER aanvaardbaar verklaard. Vanaf deze datum is uw aanvraag om een milieuvergunning in behandeling genomen en is de vergunningsprocedure begonnen te lopen.

De aanvraag omvat de volgende stukken:

- aanvraagformulier d.d. 14 februari 2005;
  - tekeningen van de inrichting d.d. 14 februari 2005;
  - bedrijfsontwikkelingsplan d.d. 14 februari 2005;
  - milieu-effectrapport d.d. 14 februari 2005;
  - toetsingsadvies over het milieueffectrapport d.d. 26 april 2005
  - besluit op advies mer-commissie d.d. 24 mei 2005.
- *BIJLAGEN behorende bij de Milieu Effect Rapportage en aanvraag Wet milieubeheer;*
Bijlage 1	E-mail van secretaris van de werkgroep MER
Bijlage 2	Habitatgebiëden
Bijlage 3	Vogelrichtlijngebieden
Bijlage 4	Overzichtskaart van het reconstructieplan Salland – Twente
Bijlage 5	Overzichtskaart Ecologische Hoofd Structuur Overijssel
Bijlage 6	Bestemmingsplan Buitengebied, Dwarsdijk te Ommen
Bijlage 7	Vergunde situatie
Bijlage 8	Bedrijfsnatuurplan
Bijlage 9	Lijst met producten voor co-vergisting, Wijziging Meststoffenbeschikking 1977
Bijlage 10	Rapport akoestisch onderzoek
Bijlage 11	Onderzoek naar de geuremissie bij (gebruik van) vergiste mest en onvergiste mest
Bijlage 12	Voorkeursalternatief
Bijlage 13	Beschrijving van de toegepaste stalsystemen (Groen Label leaflets)
Bijlage 14	Informatie over chemische luchtwasser, spuiwater en opslag zwavelzuur

- Bijlage 15 Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA)
- Bijlage 16 Kaart van de omgeving en ligging van het bedrijf
- Bijlage 17 Kaart achtergronddepositie en ligging van het bedrijf
- Bijlage 18 Vastgestelde richtlijnen voor de MER
- Bijlage 19 Locatiealternatief
- Bijlage 20 Energie-balans (nagezonden d.d. 23 mei 2005)

Huidige situatie

Het bedrijf, gevestigd op het adres Dwarsdijk 5 te Ommen is een reeds lang bestaand bedrijf. Voor dit bedrijf zijn recent de volgende vergunningen op grond van de Wet milieubeheer verleend;

Revisievergunning d.d. 31 augustus 2004 (WM04W014)

Melding art. 8.19 d.d. 4 november 2004 (WM04M008)

Beoogde situatie

De aanvraag is gedaan in verband met uitbreiding van de bestaande varkenshouderij annex akkerbouwbedrijf, alsmede het oprichten van een mestverwerkingsinstallatie (co-vergisting) ten behoeve van groene energie . Na realisatie is er sprake van een duurzame varkenshouderij, die voldoet aan alle relevante regelgeving en ook nog eens groene energie produceert.

2. Overwegingen met betrekking tot de vergunningaanvraag

2.1. Milieueffectrapportage

Algemeen

De heer W. van der Heide, Dwarsdijk 5 te Ommen heeft een milieueffectrapport opgesteld ten behoeve van de uitbreiding van de bestaande varkenshouderij annex akkerbouwbedrijf, alsmede het oprichten van een mestverwerkingsinstallatie (co-vergisting) ten behoeve van groene energie, gelegen aan de Dwarsdijk 5 te Ommen.

Op grond van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (gewijzigd 7 mei 1999) is het opstellen van een milieu-effectrapport verplicht, alvorens wij een beslissing kunnen nemen op de aanvraag om een vergunning krachtens de Wet milieubeheer.

Het milieu-effectrapport is opgesteld aan de hand van de richtlijnen van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, welke door Burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen op 30 maart 2004 zijn overgenomen en vastgesteld. Het milieu-effectrapport is op 24 februari 2005 door Burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen als aanvaardbaar beoordeeld.

Op 22 april 2005 heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage haar eindoordeel uitgebracht over het milieu-effectrapport. De Commissie voor de milieu-effectrapportage is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is.

Het MER en het eindoordeel van de commissie m.e.r. maken onderdeel uit van deze aanvraag om vergunning Wet milieubeheer.

In het onderliggende MER zijn achtereenvolgens, na een inleiding, de besluitvorming, de relevante wet- en regelgeving, de beoogde wijze van mestvergisting (co-vergisting), de huidige situatie en milieustand, de beperkende factoren voor uitbreiding, de welzijnsaspecten en de gewenste bedrijfsvoering uitgebreid en gedetailleerd beschreven.

Om te komen tot acceptabele situatie op zowel milieutechnisch, welzijnstechnisch en bedrijfseconomisch gebied zijn een drie alternatieven in het kader van het MER vergeleken. Hiertoe zijn een voorkeursalternatief, een locatiealternatief en een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) opgesteld. Bij alle drie alternatieven wordt mestvergisting (co-vergisting) toegepast. Daarnaast is als uitgangspunt gehanteerd dat bij alle drie alternatieven de bedrijfsvoering en de gewenste bedrijfsopzet / voorgenomen activiteit gelijk blijven.

In de aanvraag ingevolge de Wet milieubeheer is gekozen voor het voorkeursalternatief uit het milieueffectenrapport. In het voorkeursalternatief is een optimale combinatie gemaakt tussen het gewenst aantal dieren, bedrijfseconomische motieven en de milieutechnische mogelijkheden. Het resultaat van deze afwegingen is dat alle stallen emissiearm uitgevoerd worden. In dit alternatief worden, vanwege de ligging nabij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), 70% van de vleesvarkens gehuisvest in een stal met een chemisch luchtwasser en één stal (30% van de vleesvarkens) uit te voeren met brongerichte maatregelen. Voordeel hierbij is dat er dan minder elektriciteit wordt verbruikt is en dat er minder afval in de vorm van spuiwater vrijkomt. Daarnaast zijn, indien gekozen wordt voor bronmaatregelen, de investeringskosten en exploitatiekosten lager.

Oordeel van de Commissie MER over het Milieueffectenrapport

Op 22 april 2005 heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage haar eindoordeel uitgebracht over het milieu-effectrapport. De gemaakte opmerkingen zijn als volgt samengevat.

1. De bestaande situatie is in het MER onvoldoende expliciet geformuleerd omdat de vigerende milieuvergunning niet geheel is gerealiseerd.
2. Vermindering ammoniakdepositie op EHS ten opzichte van het voorkeursalternatief door extra chemische luchtwasser te plaatsen op stal F voor 2.244 vleesvarkens. De overschrijding van de kritische depositiewaarde voor de EHS door het bedrijf wordt dan verder beperkt of wellicht vermeden.
3. Het MER concludeert volgens de commissie terecht dat het locatie alternatief niet reëel is voor een bedrijfsopzet met vleesvarkens.
4. In het MER is geen berekening van de cumulatie van geurhinder opgenomen hetgeen wel is vereist in het kader van de IPPC-richtlijn.
5. Uit het MER blijkt onvoldoende of het mogelijk is en zinvol is warmte terugwinning toe te passen met de luchtwassers en vergistingswarmte.

Reactie bevoegd gezag op Oordeel van de Commissie MER

1. Op 31 augustus 2004 is een revisievergunning verleend voor het houden van 3.160 vleesvarkens en 4 volwassen pony's. De vergunning van 31 augustus 2004 is onherroepelijk geworden op 22 oktober 2004. De vergunning moet, gelet op artikel 8.18, lid 1 van de Wet milieubeheer voor 23 oktober 2007 zijn voltooid en in werking zijn gebracht.

In het kader van de MER-procedure is de feitelijke situatie bepalend voor het feit of sprake is van nieuwbouw of (renovatie) van bestaande installaties.

In onderhavige situatie zijn de aanwezige stallen C/D en H feitelijk nog traditioneel in werking voor het houden van in totaal 3160 vleesvarkens. In de vigerende vergunde situatie zijn deze stallen nog steeds traditioneel in werking, echter treedt er een forse verbetering op van de stankhinder en ammoniak situatie ten opzichte van het oude recht. De verbetering bestaat uit het bijna halveren van de dieraantallen in stal C en D en het verplaatsen van de overige dieren naar een nieuw te bouwen stal F welke voldoet aan het BREF document in gevolge de IPPC richtlijn.

De opsplitsing van de feitelijk bestaande situatie en de vergunningssituatie voegt geen nieuwe inzichten toe aan het MER en motivatie van het voorkeursalternatief.

2. De Wet ammoniak en veehouderijen (Wav) en de Europese richtlijn IPPC vormen het wettelijk kader betreffende de beoordeling van het wettelijk toelaatbare ammoniak depositieniveau.

Wav: De dierenverblijven zijn gelegen in een zone van 250 meter om een kwetsbaar gebied (90 meter afstand van EHS). Op grond van de Wav leidt onderhavige aanvraag niet tot negatieve en significante effecten op kwetsbare natuurgebieden. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen is alleen mogelijk binnen het voor dat bedrijf geldende ammoniakplafond (gecorrigeerde waarde). Als gevolg van het toepassen van emissiereducerende technieken die verder gaan dan de best beschikbare technieken (BBT) neemt de ammoniakemissie uit dierenverblijven af. De ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven vormt geen reden de gevraagde vergunning op grond van de IPPC-richtlijn te weigeren.

IPPC: De emissie veroorzaakt door het vergunde stalsysteem in stal F (emissiefactor 1,0 kg ammoniak/dierplaats/jaar) is niet hoger dan de emissiewaarde van de stalsystemen die in het BREF document als beste beschikbare technieken worden aangemerkt. Voorts is gebleken dat aan het vergunde stalsysteem IC-V (verkleind emitterend mestoppervlak door de toepassing van schuine putwanden) de laagste emissie moet worden toegekend zonder dat anderszins grotere negatieve milieueffecten ontstaan. Het stalsysteem is in het BREF-document als de beste

beschikbare techniek aangemerkt.

In feite is de vergunde ammoniakemissie gebaseerd op de beste beschikbare technieken. Daarnaast neemt de ammoniakdepositie af van 858 naar 297 mol potentieel zuur per hectare per jaar. Voorts is de geografische ligging van de inrichting, alsmede de plaatselijke milieuomstandigheden, geen aanleiding voor strengere emissiegrenswaarden, parameters of gelijkwaardige technische maatregelen te verbinden dan die welke het vergunde stalsysteem met zich brengt. Het kwetsbaar gebied betreft in hoofdzaak een naaldbos dat geen onderdeel uitmaakt van een zeer kwetsbaar gebied in het kader de Vogel- en Habitatrichtlijn respectievelijk Natuurbeschermingswet en leefgebied is van enige zeldzame plant- of diersoort.

De gevraagde vergunning leidt niet tot een verslechtering van negatieve danwel significante milieueffecten vanuit de dierenverblijven op het naast gelegen gebied dat onderdeel uitmaakt van de EHS en vormt geen reden de gevraagde vergunning op grond van de IPPC-richtlijn te weigeren.

Voorts overweegt de afdeling van de Raad van State dat artikel 3, aanhef en onder b, van de Richtlijn, voorzover op deze bepaling voor de nationale rechter al rechtstreeks een beroep kan worden gedaan, in samenhang met artikel 9, derde en vierde lid, van de Richtlijn, zo gelezen dient worden dat, indien het vergunde stalsysteem en daarmee in feite de vergunde ammoniakemissie is gebaseerd op de beste beschikbare technieken, de verontreiniging die wordt veroorzaakt niet als een belangrijke verontreiniging als bedoeld in artikel 3, aanhef en onder b, van de Richtlijn kan worden beschouwd.

3. Behoeft geen nadere toelichting.
4. De IPPC-richtlijn is niet beperkt tot ammoniak, maar heeft betrekking op alle milieu-aspecten. De IPPC-richtlijn vergt een integrale beoordeling. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de locale omstandigheden. Bij de stankwet voor reconstructiegebieden is het buiten beschouwing laten van het cumulatief effect gemotiveerd vanuit de bijzondere omstandigheden die voortvloeien uit de ligging van onderhavige locatie in het reconstructieplan.
5. Zowel in het Milieu Effecten Rapport als uit de aanvraag Wet milieubeheer is geen aandacht besteed aan het milieu-aspect energie. Uit een massabalans moet blijken waar elektriciteit en warmte wordt geproduceerd en waar deze wordt verbruikt. Daarnaast moet worden onderzocht of procesonderdelen besparingspotentieel bieden.

Ontvankelijkheid

Het bedrijf valt onder het begrip "inrichting" zoals vermeld in artikel 1.1. van de Wet milieubeheer.

De inrichting valt na toetsing aan het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, bijlage 1 in hoofdzaak onder de volgende onderdelen:

- het fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren (cat 8);
- het telen, behandelen, verhandelen, opslaan of overslaan van landbouwproducten (cat 9);
- het bewerken, verwerken, opslaan en overslaan van dierlijke meststoffen (cat 7);
- het opslaan van brandbare vloeistoffen (dieselolie) in een bovengrondse tank (cat 5);
- het bezigen van elektromotoren (cat 1).

De aanvraag voldoet aan de gegevensvertrekking conform hoofdstuk 5 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. De gevolgen, die de inrichting voor het milieu veroorzaakt, kunnen in voldoende mate worden beoordeeld met in acht name van het Milieu-effectrapport.

Toetsingskader

In artikel 8.8 van de Wet milieubeheer wordt aangegeven dat door het bevoegd gezag bij de besluitvorming in ieder geval wordt betrokken:

- de bestaande toestand van het milieu, voorzover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;

- de gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken;
- ingebrachte adviezen en bedenkingen;
- de mogelijkheden tot bescherming van het milieu.

Daarnaast dient het bevoegd gezag rekening te houden met het voor haar geldende milieubeleidsplan alsmede van toepassing zijnde richtwaarden. Tevens dient het bevoegd gezag bij de beslissing onder meer de geldende grenswaarden en de geldende instructieregels in acht te nemen.

Voorts dient het bevoegd gezag ingevolge artikel 8.9 van de Wet milieubeheer er zorg voor te dragen dat er bij de beslissing op de aanvraag geen strijdigheid mag ontstaan met de regels van de Wet milieubeheer dan wel regels die gesteld zijn krachtens andere wetten als bedoeld in artikel 13.1 van de Wet milieubeheer.

Toetsing artikel 8.18 en 8.25 Wet milieubeheer

De inrichting is in het verleden meerdere malen bezocht en tevens recentelijk in het kader van het bedrijfsbezoek van de Commissie Mer en de gemeente.

Gelet op artikel 8.18, lid 1 van de Wet milieubeheer dient een inrichting binnen 3 jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, zijn voltooid en in werking zijn gebracht. De vergunning van 31 augustus 2004 is onherroepelijk geworden op 22 oktober 2004. Dit betekent dat de vergunning, gelet op artikel 8.18, lid 1 van de Wet milieubeheer voor 23 oktober 2007 moet zijn voltooid en in werking zijn gebracht. Aangezien deze termijn nog niet is verstreken, hebben wij in zoverre deze toetsing nog niet kunnen doen. Opgemerkt wordt dat voor deze inrichting de noodzakelijke bouwvergunningen aanwezig zijn voor de vigerende vergunning situatie Wet milieubeheer.

2.2. Europese regelgeving

IPPC

Veehouderijbedrijven, welke meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, 2.000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg) of meer dan 750 plaatsen voor zeugen hebben of willen, krijgen te maken met de IPPC-Richtlijn en zijn voorwaarden.

In de onderhavige situatie gaat het om een wijziging van een bestaande vleesvarkenshouderij. Het totaal aantal binnen de inrichting te houden vleesvarkens komt op 7400 stuks. Dit bedrijf valt dus qua aantallen stuks vee onder de werkingssfeer van de IPPC-Richtlijn.

Op grond daarvan is de IPPC-richtlijn van toepassing op deze inrichting. De dierenverblijven zijn niet gelegen in een kwetsbaar gebied dan wel in een zone van 250 meter daaromheen. De aanvraag moet worden geweigerd als de ammoniakemissie uit dierenverblijven leidt tot een belangrijke toename van de verontreiniging op kwetsbare natuurgebieden. Momenteel is er al sprake van een aanzienlijke overbelasting van kwetsbare natuur als gevolg van de grote concentratie van veehouderijen en de hoge achtergronddepositie.

De aanvraag leidt niet tot een toename van de ammoniakemissie en -depositie vanuit de dierenverblijven doordat emissiereducerende technieken zijn toegepast. De toegepaste technieken voldoen aan de best beschikbare technieken (BBT). De ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven vormt geen reden de gevraagde vergunning op grond van de IPPC-richtlijn te weigeren.

Voor het terugdringen van de ammoniakemissie uit de stallen voor vleesvarkens wordt toepassing gegeven middels een BREF waardig stalsysteem (één stal F). Voor de stallen (C,D,G,H) kiest de aanvrager voor het toepassen van een chemische luchtwasser. Dit luchtwassysteem is niet beschreven als best beschikbare techniek in het Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry (BREF-document voor de intensieve varkenshouderij). De redenen daarvoor zijn de stijging van het energieverbruik en het produceren van afvalwater.

De lokale situatie van de omgeving waarin onderhavige inrichting ligt, is niet vergelijkbaar

met de gemiddelde Europese situatie waarop toepassing van de IPPC-richtlijn/het BREF-document is gebaseerd. De inrichting ligt in een omgeving met een hoge concentratie aan intensieve veehouderijen waarin tevens een grote dichtheid aan natuurgebieden aanwezig is. De bestaande bedrijven veroorzaken een hoge milieubelasting op deze natuurgebieden in de vorm van ammoniakdepositie. Op grond van deze lokale milieu-omstandigheden wordt aan het voorkomen van extra ammoniakdepositie een zwaarder gewicht toegekend dan aan energie en afval.

Door toepassing van een luchtwassysteem wordt een vergaande reductie van de ammoniakemissie bereikt. Deze reductie gaat verder dan de grenswaarde die voor de betreffende diercategorie in het toekomstige Besluit huisvesting wordt opgenomen.

Bij de toepassing van een chemische luchtwasser blijft de hoeveelheid afvalwater relatief beperkt. Op jaarbasis komt uit de gevraagde luchtwasser spuiwater vrij. Dit spuiwater is rijk aan sulfaat. Afzet van het spuiwater vindt plaats aan de leverancier van de luchtwasser, Bovema Konstrukties B.V. te Milsbeek, waaraan een Ontheffing verbodsbepaling Meststoffenbesluit 1977 is verleend. Ontheffing is verleend voor het verkopen en vervoeren als meststof van het spuiwater (aan te duiden als stikstofhoudende zwavelmeststof) uit de chemische luchtwassers die door dit bedrijf zijn gemaakt en in werking zijn op veehouderijbedrijven (zie ook elders in dit beoordelingsverslag onder 'afvoer spuiwater chemische luchtwasser'). In de vergunning is opgenomen dat de hoeveelheid afgevoerd spuiwater met bestemming moet worden geregistreerd.

Het extra energieverbruik van de luchtwasser is meegenomen bij de toetsing op het onderdeel energiebesparing (zie elders in dit beoordelingsverslag). In de vergunning zijn specifieke voorwaarden opgenomen.

Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een verantwoorde verwijderingsoptie van het afvalwater van de luchtwasser. Daarnaast gaat de vergunninghouder, door inachtneming van de voorwaarden die in de vergunning zijn opgenomen, op verantwoorde wijze om met het energieverbruik. In combinatie met een vergaande reductie van de ammoniakemissie is daardoor de toepassing van een luchtwasser in de stallen voor deze inrichting de best beschikbare techniek.

Bij de beoordeling van de gevraagde vergunning is getoetst aan diverse wetten en regels die van toepassing zijn op een inrichting. Deze toetsing is uitgewerkt in de verschillende hoofdstukken van dit beoordelingsverslag. In het hoofdstuk verruimde reikwijdte is rekening gehouden met de registratie van het energie- en waterverbruik en de afvoer van afvalstoffen. Tevens is daar ingegaan op preventieve maatregelen. Het hoofdstuk bedrijfsafvalwater gaat nader in op de verwijderingsopties van het afvalwater. Bij het stellen van voorwaarden aan de opslagen voor dierlijke mest binnen de inrichting is rekening gehouden met de aanbevelingen die zijn opgenomen in het Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry (BREF-document voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij). Het is onder Nederlandse omstandigheden gangbaar om de betreffende eisen op te nemen in de milieuvergunning.

Bij de vaststelling dat binnen de inrichting de best beschikbare technieken voor de huisvesting van dieren worden toegepast, is de ammoniakemissie als overheersende factor gehanteerd. Daarnaast is ook rekening gehouden met de geuremissie, stofemissie, energieverbruik en afvalwater, voorzover dit is gerelateerd aan het huisvestingssysteem. Voor het overige zijn deze aspecten elders in dit beoordelingsverslag beoordeeld. Op grond van deze toetsingen kan worden gesteld dat voor deze aspecten de vergunning voldoet aan de eis van het toepassen van de best beschikbare technieken.

Daarnaast zijn het in het BREF-document een aantal verplichtingen opgenomen die geen betrekking hebben op de inrichting zelf, bijvoorbeeld ten aanzien van het uitrijden van mest, voerstrategieën voor pluimvee en varkens en onderdelen van een goede landbouwpraktijk (registratie voer- en meststromen en scholing, planning en programmering). Dergelijke aspecten zijn uitgewerkt in beleid dat geen betrekking heeft op de inrichting, bijvoorbeeld de Meststoffenwet en het Besluit gebruik meststoffen. De betreffende verplichtingen zijn in voldoende mate geïmplementeerd in het betreffende beleid. Bij de toetsing van de aanvraag in het kader van de Wet milieubeheer is niet nader ingegaan op deze verplichtingen.

Voor het verschaffen van enig inzicht in mogelijke significante milieueffecten is een Milieu-

effectrapport (MER) opgesteld. Met de keuze van het in het onderliggende Mer aangegeven "Voorkeursalternatief" wordt middels deze aanvraag invulling gegeven aan de bepalingen uit de IPPC-Richtlijn. De gevraagde vergunning vormt geen reden de gevraagde vergunning op grond van de IPPC-richtlijn te weigeren.

Vogelrichtlijn

Binnen het grondgebied van Ommen en de directe omgeving is geen sprake van specifieke leefgebieden van vogels, die zijn aangewezen of erkend als speciale beschermingszone. In het onderliggende Mer is aandacht geschonken aan dit aspect. Er bestaat dan ook geen aanleiding om de aanvraag te beoordelen op verenigbaarheid met de Vogelrichtlijn.

Habitatrichtlijn

De habitatrichtlijn, vastgesteld door de Raad van de Europese gemeenschappen van 21 mei 1992, heeft tot doel natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in stand te houden. Nederland heeft een bijdrage geleverd aan communautaire lijst, als bedoeld in artikel 4, lid 2 van de Habitatrichtlijn. Het gebied 'Vecht- en Beneden-Regge', die grofweg het midden en zuidelijke deel van het grondgebied van de gemeente Ommen omvat, staat op deze lijst.

De Europese Commissie heeft op 7 december 2004 de lijst met habitatgebieden vastgesteld op grond van de Europese Habitatrichtlijn. Vaststelling van de lijst door de Commissie betekent dat vanaf dat moment artikel 6 lid 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn is gaan gelden.

De Habitatbescherming ten aanzien van soorten is geïmplementeerd in de gewijzigde Flora- en Faunawet. De inrichting (vleesvarkenshouderij met pony's) is gelegen op een afstand van circa 4100 meter van de begrenzing van het voorgedragen gebied "Vecht en Beneden-Regge".

De wijzigingen ten opzichte van de vigerende situatie hebben in hoofdzaak betrekking op uitbreiding van de vleesvarkenshouderijtak. Een en ander zal plaatsvinden binnen het berekende gecorrigeerd ammoniakemissieplafond van het bedrijf.

Uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden in het onderliggende Mer en het gekozen "Voorkeursalternatief" voor deze inrichting.

De vergunningaanvraag zal niet leiden tot een onacceptabele potentiële negatieve invloed op het voortbestaan van de aanwezige natuurlijke habitats in de betreffende gebieden.

Wij concluderen dat de natuurlijke kenmerken, mede gelet op de afstand en de omvang van de activiteiten, van het gebied niet zullen worden aangetast. Uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden in het onderliggende Mer en het gekozen "Voorkeursalternatief" voor deze inrichting.

Nitraatrichtlijn

Op grond van de Europese richtlijn voor het uitrijden van nitraat mag ten hoogste 170 kilogram stikstof per hectare worden uitgereden. Momenteel is in het kader van de Nitraatrichtlijn nog steeds de MINAS maatgevend. Hiermee wordt elk jaar, met inachtneming van vastgestelde verliesnormen en de aan- en afvoer, een mineralenbalans opgemaakt. De veehouderij aan de Dwarsdijk 5 valt onder het regime van de MINAS-registratie en deze wordt dan ook jaarlijks opgesteld. In het onderliggende Mer is aandacht geschonken aan dit aspect.

2.3. Nederlandse wet- en regelgeving

Ammoniak

De Wet ammoniak en veehouderij (WAV) bevat regels inzake de ammoniakemissie uit dierenverblijven behorende bij veehouderijen. Voor de berekeningen van de ammoniakemissie van een veehouderij gelden de emissiefactoren die zijn opgenomen in bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Onder de Wav worden kwetsbare gebieden, die door de gedeputeerde Staten van Overijssel zijn vastgesteld, extra beschermd. Op 16 maart 2005 heeft de Raad van State het besluit van de gedeputeerde Staten van Overijssel inzake de vastgestelde kwetsbare gebieden vernietigd (LJN: AT0565). Bovengenoemde uitspraak van de Raad van State leidt derhalve wederom tot toetsing aan artikel 2 derde lid van de WAV. Op grond van artikel 2 derde lid van de WAV geldt dat zolang de aanwijzing van kwetsbare gebieden niet heeft plaatsgevonden, de gemeentelijke ARP-verzuringsskaarten bepalend zijn voor de afbakening van de kwetsbare gebieden

Vergunde situatie

Volgens de eerdergenoemde vergunningen mogen binnen de inrichting Dwarsdijk 5 te Ommen maximaal de volgende aantallen dieren worden gehouden:

Voor de berekeningen "Vergunde situatie", zie onderstaande tabel:

Diersoort	Aantal	dier/nve	Emissie (kg/jr/dier)	Totaal nve's	Emissie kg/jr
Vleesvarkens (D.3.2.1.2) Stal C/D	1984	1,00	4,00	1984,0	7936,00
Vleesvarkens (D.3.2.7.2.1) Stal F	1176	1,40	1,00	840,0	1176,00
Volwassen pony's (K.3) Stal B	4		3,10		12,40
Totale emissie				2824,0	9124,4
Depositie (mol NH ₃ /jr/ha;		afstand (meters): ca. 90 (bos)		factor: 0,094	857,7

Voor het bepalen van de ammoniakemissie is gebruik gemaakt van de Regeling ammoniak en veehouderij van 13 april 2004, bijlage 1.

Op grond van artikel 6, lid 2 van de Wav geldt het volgende:

Een vergunning voor het veranderen van een veehouderij wordt geweigerd, indien de aanvraag betrekking heeft op een uitbreiding van het aantal dieren van een of meer diercategorieën en een tot de veehouderij behorend dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rond een zodanig gebied.

Op grond van artikel 7 lid 1 van de Wav geldt het volgende:

In afwijking van artikel 6, eerste lid, wordt de vergunning niet geweigerd, voorzover:

- a. *de ammoniakemissie uit de dierenverblijven na de uitbreiding niet meer bedraagt dan de ammoniakemissie die de veehouderij voorafgaand aan de uitbreiding:*
  - 1° *zou mogen veroorzaken indien de emissie per dierplaats gelijk zou zijn aan de maximale emissiewaarde, of*
  - 2° *op grond van eerder verleende nog geldende vergunningen mocht veroorzaken, indien deze lager is dan de ammoniakemissie, als bedoeld onder 1°.*

Omdat de veehouderij is gelegen op circa 90 meter afstand van een voor verzuring gevoelig / kwetsbaar gebied dient op grond van bovenstaande derhalve het gecorrigeerde ammoniakemissieplafond voor deze inrichting te worden vastgesteld.

Voor de berekeningen "Ammoniakplafond in vergunde situatie", zie onderstaande tabel:

Diersoort	Aantal	dier/mve	Emissie (kg/jr/dier)	Totaal mve's	Emissie kg/jr
Vleesvarkens (te corrigeren)	1984	1,30	1,20	1526,2	2380,80
Vleesvarkens (D.3.2.7.1.1)	1176	1,40	1,00	840,0	1176,00
Volwassen pony's (K.3)	4		3,10		12,40
Totale emissie				2366,2	3569,2
Deposities (mol NH ₃ /jr/ha;		afstand (meters): ca. 90 (bos)		factor: 0,094	
				335,5	

Berekening conform Regeling ammoniak en veehouderij, bijlage 1 en de Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwwontwikkelings/verwevingsgebieden bijlage 1 en 2.

Aangevraagde situatie

De huidige aanvraag betreft een revisievergunning voor een in hoofdzaak vleesvarkensbedrijf, waar de navolgende aantallen dieren zullen worden gehouden:

Voor de berekeningen "Aangevraagde situatie", zie onderstaande tabel:

Diersoort	Stal system	stal nr.	Aantal	dier/mve	Emissie (kg/jr/dier)	Totaal mve's	Emissie kg/jr
Vleesvarkens	D31.142	C	100	1,40	0,18	77,4	194,4
Vleesvarkens	D31.142	D	126	1,40	0,18	92,7	232,8
Vleesvarkens	D327.11	F	224	1,30	1,00	176,2	224,00
Vleesvarkens	D31.142	G	224	1,40	0,18	102,9	439,2
Vleesvarkens	D31.141	H	536	1,40	0,18	329,9	696,8
Volwassen Pony's > 3jr.	K3	B	4	0,00	3,10	0,0	12,4
Totale emissie						5090	3157,6
Kwetsbaar geb. WVD		Deposities (mol NH ₃ /jr/ha;		afstand (meters): 90		factor: 0,094	
						2968,2	
Sark	Categorie	I	II	III	IV	V	
	Minimale afstand	267	216	144	92	50	

Berekening conform Regeling ammoniak en veehouderij, bijlage 1 en de Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwwontwikkelings/verwevingsgebieden bijlage 1 en 2.

De wijziging in dieren brengt een verlaging van de ammoniakemissie, ten opzichte van de vergunde **niet gecorrigeerde emissiewaarde** voor deze inrichting met zich mee van $9124,4 - 3157,68 = 5966,7$ kg NH₃ per jaar.

De depositie van dit bedrijf op het kwetsbaar gebied bedraagt afgerond 858 mol NH₃/ha/jr.

De wijziging in dieren brengt een verlaging van de ammoniakemissie, ten opzichte van de vergunde **inclusief gecorrigeerde emissie (ammoniakemissieplafond)** voor deze inrichting met zich mee van $3569,2 - 3157,68 = 411,52$ kg NH₃ per jaar.

De depositie van dit bedrijf op het kwetsbaar gebied bedraagt afgerond 336 NH₃/ha/jr.

Het totaal aan ammoniakemissie bedraagt in de nieuwe situatie afgerond 3158 kg NH₃ per jaar. De depositie van dit bedrijf op het kwetsbaar gebied bedraagt afgerond 297 mol NH₃/ha/jr.

Op bijgevoegde bijlage is een afschrift bijgevoegd van het relevante deel van de verzuringskaart behorend bij het voormalige Ammoniakreductieplan van de gemeente Ommen.

Van deze kaart is af te leiden dat de afstand van enig dierenverblijf van deze inrichting wel is gelegen binnen een zone van 250 meter van een dergelijk kwetsbaar gebied. De afstand bedraagt in casu namelijk circa 90 meter.

Conclusie: De Wet ammoniak en veehouderij staat de vergunningverlening niet in de weg.

Directe ammoniakschade

Naast schade aan natuurgebieden en bos kan ammoniak tevens schadelijk zijn voor andere soorten, waaronder agrarische gewassen / planten. Afhankelijk van de gevoeligheid van de gewassen dient een afstand van minimaal 25 dan wel 50 meter te worden aangehouden om schade ten gevolge van ammoniakemissie te vermijden. Een en ander is gebaseerd op jurisprudentie en het Rapport "Stallucht en planten 1981" en het "Plan research International".

Conclusie: Binnen genoemde afstanden bevinden zich geen gevoelige gewasgroepen en is derhalve geen sprake van directe ammoniakschade voor agrarische gewassen.

Ontwerp-besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Het is niet uitgesloten dat, indien het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij in werking treedt, deze gevolgen heeft voor uw vergunnings situatie.

Stank

Vanaf 1 mei 2003 dient een vergunningaanvraag voor een veehouderijbedrijf wat het stankaspect betreft getoetst te worden aan de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden (hierna te noemen de Wet stankemissie veehouderijen). De Wet stankemissie veehouderijen bevat een ministeriële regeling, namelijk de Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden (hierna te noemen de Regeling stankemissie veehouderijen).

De wet en de regeling schrijven de minimaal in acht te nemen afstand vanaf veehouderijbedrijven, die zijn gelegen in landbouwontwikkelings-, verwevings- en extensiveringsgebieden met het primaat natuur, tot stankgevoelige objecten.

De werkingssfeer van de Wet stankemissie veehouderijen is beperkt tot reconstructiegebieden, waarvoor een reconstructieplan is vastgesteld. De gemeente Ommen bevindt zich in het reconstructieplangebied Salland-Twente. Het bedrijf, gelegen aan Dwarsdijk 5 te Ommen is gelegen in een "Verwevingsgebied".

Individuele beoordeling van pony,s

(vaste afstandsdieren waarvoor geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld)

Voor bovengenoemde dieren zijn in de Wet stankemissie veehouderijen en de Regeling stankemissie veehouderijen vaste, minimaal aan te houden, afstanden opgenomen. De afstand vanaf het maatgevende emissiepunt van de inrichting tot aan de gevel van een stankhindergevoelig object dient tenminste te bedragen:

- 100 meter bij een object behorende bij categorie I;
- 100 meter bij een object behorende bij categorie II;
- 50 meter bij een object behorende bij categorie III;
- 50 meter bij een object behorende bij categorie IV;
- 50 meter bij een object behorende bij categorie V.

Individuele beoordeling varkenshouderijtak

Voor bovengenoemde dieren zijn in de Wet stankemissie veehouderijen en de Regeling stankemissie veehouderijen vaste, minimaal aan te houden, afstanden opgenomen. De afstand vanaf het maatgevende emissiepunt van de inrichting tot aan de gevel van een stankhindergevoelig object dient tenminste te bedragen:

- 594 meter bij een object behorende bij categorie I;
- 468 meter bij een object behorende bij categorie II;
- 277 meter bij een object behorende bij categorie III;
- 197 meter bij een object behorende bij categorie IV;
- 50 meter bij een object behorende bij categorie V.

Binnen de bovengenoemde afstanden zijn geen objecten behorende bij respectievelijk de categorieën I, II, III, IV en V aanwezig.

Het dichtstbijzijnde object, Dwarsdijk 6 (object cat. V), bevindt zich op een afstand van ca. 197 meter van het dichtstbijzijnde maatgevende stankemissiepunt van de onderhavige varkensstal H.

Conclusie: De Wet stankemissie veehouderijen en de Regeling stankemissie veehouderijen staan de vergunningverlening niet in de weg.

Bodem

De vergunningaanvraag heeft betrekking een aantal activiteiten die mogelijk tot bodemverontreiniging kunnen leiden.

Uit de aanvraag blijkt dat er oliën, reinigingsmiddelen en mest opgeslagen wordt.

Er zijn voorschriften opgenomen in de vergunning die gericht zijn op de bodembescherming. Gezien het in de aanvraag omschreven gebruik van de inrichting en de bij de vergunning opgenomen voorschriften, wordt de kans op bodemverontreiniging tot een minimum beperkt. Naast deze voorschriften zijn de bepalingen van de Wet bodembescherming en de Wet milieubeheer van toepassing.

Geluid

Voor het bedrijf is een akoestisch rapport met rapportnummer 2004.2589-1 van Cauberg – Huygen ten behoeve van de vergunningaanvraag Wet milieubeheer (revisie) voor de inrichting op perceel Dwarsdijk 5 te Ommen opgemaakt, en maakt onderdeel uit van de vergunning.

Met betrekking tot het stellen van geluidsnormen is rekening gehouden met het gestelde in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening 1998. Het vaststellen van de grenswaarden L_{Aeq} is gebeurd overeenkomstig het gestelde in de eerdergenoemde

Handreiking. Gelet op de bebouwing in de directe omgeving van de onderhavige inrichting is door de aanvrager een akoestisch onderzoeksrapport bij de aanvraag gevoegd. Uit het rapport volgt de geluidemissie van de inrichting voor de aangevraagde bedrijfssituatie.

Ter indicatie is het achtergrondniveau van het omgevingsgeluid, het L_{95} -niveau bepaald.

Geconstateerd is dat wordt voldaan aan de streefwaarden, zoals opgenomen in de eerdergenoemde Handreiking Hoofdstuk 4, tabel 4, landelijke omgeving.

De maximale toegestane geluidsniveaus zijn afgestemd op de feitelijk te verwachten maximale geluidsniveaus in de dag-, avond- en nachtperiode.

De incidentele bedrijfssituatie wordt, aanvullend op de representatieve bedrijfssituatie beschouwd en vindt niet meer dan 12 dagen per jaar plaats.

Ten aanzien van indirecte hinder door wegverkeer van en naar de inrichting, is rekening gehouden met de circulaire 'Geluidhinder door het wegverkeer van en naar de inrichting' van het Ministerie van VROM d.d. 29 februari 1996'.

Energie

In oktober 1999 is van de ministers van Economische Zaken en VROM de circulaire "Energie in de milieuvergunning" verschenen. In deze circulaire wordt geadviseerd geen voorschriften voor een energieonderzoek op te nemen, als het jaarlijks energieverbruik in een inrichting lager is dan 25.000 m³ aardgas of 50.000 kWh elektriciteit per jaar.

Uit het aanvraagformulier blijkt, dat er in de inrichting een geschat verbruik is van 460.000 kWh elektriciteit. Deze verbruikscijfers zijn aanzienlijk hoger dan die, genoemd in de circulaire.

Voor het gebruik van gas voor de verwarming van stallen en vergister wordt opgemerkt dat met behulp van de warmtekrachtinstallatie (WKK) de benodigde warmte wordt geleverd.

Uitwerking met betrekking tot het milieuaspect energie heeft plaatsgevonden in het onderliggende MER en het gekozen "Voorkeursalternatief" voor deze inrichting. Aan de aanvraag is een energiebalans gevoegd waaruit blijkt dat de energie en warmte uit het vergistingsproces gebruikt wordt voor het vleesvarkensbedrijf (ventilatoren, verwarming voersysteem, etc.) en de overige energie wordt geleverd als 'groene stroom' aan het net. Daarnaast zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot de registratie van gas- en energieverbruik.

Afvalwater

A. Het toetsingskader

Door het in werking treden van de Wet houdende wijziging van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Staatsblad 1994, nummer 798; de zogenaamde Wet afvalwater) is per 1 maart 1996 de gemeentelijke lozingsverordening vervallen en wordt het lozen van afvalwater op de riolering geregeld in deze vergunning op grond van de Wet milieubeheer.

B. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Tijdens het reinigen van de stallen komt een afvalwaterstroom vrij. Bij het schoonmaken van veewagens en de kadaveraanbiedvoorziening komt afvalwater vrij dat is verontreinigd met ontsmettingsmiddelen en/of mestresten. Het overige afvalwater is hoofdzakelijk van huishoudelijke aard.

C. Maatregelen en voorzieningen

Het (reinigings-) afvalwater uit de stallen wordt direct opgevangen in de drijfmestkelders. Dit mesthoudend afvalwater wordt samen met de drijfmest verspreid over de landbouwgronden conform het Besluit gebruik meststoffen.

Het vrijkomende afvalwater bij het schoonmaken van veewagens en kadaveraanbiedvoorzieningen mag niet worden geloosd in de bodem en/of het oppervlaktewater en/of op de riolering. Het afvalwater afkomstig van de wasplaats wordt geloosd in een mestkelder. Het niet verontreinigde hemelwater wordt geloosd op de nabij gelegen sloot. Dit wordt geregeld door middel van afsluiters.

Het afvalwater van huishoudelijke aard wordt eveneens geloosd op de mestkelder.

D. Beoordeling en conclusie

Uit beoordeling van de aanvraag blijkt dat er ten aanzien van het te lozen afvalwater door het bedrijf voldoende maatregelen en voorzieningen zijn getroffen. In de vergunning zullen specifieke voorschriften voor het te lozen afvalwater worden gesteld.

Veiligheid

Door voorschriften te verbinden aan de vergunning ten aanzien van elektrische installatie, brandgevaarlijke voorzieningen, stookinstallaties en opslag van stoffen wordt het brand- en/of explosiegevaar tot een aanvaardbaar minimum terug gebracht.

Koel- en vriesinstallaties

Koel- en vriesinstallaties moeten voor wat betreft het gebruik van koelmiddelen (koelen van kadavers) alsmede ten aanzien van de lekdichtheid voldoen aan het gestelde in het "Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003" dan wel het "Besluit broeikasgassen Wms 2003" en de regeling lekdichtheid koelinstallaties 1997. Ter bescherming van het milieu zijn er voorschriften gesteld.

Stof

De varkenshouderij kenmerkt zich niet als activiteit waarbij relevante hoeveelheden stofemissie voorkomen. Doordat het merendeel van de vleesvarkensstallen wordt voorzien van een chemische luchtwasser (natwasser) en voorschriften zijn gesteld met betrekking tot het voorkomen van stofemissie bij het vullen van veevoedersilo's worden stofemissies in voldoende mate voorkomen.

2.4 MEST-/ CO- VERGISTINGSINSTALLATIE

Beknopte beschrijving mest- / co- vergistingsinstallatie

Van de jaarlijkse mestproductie op bedrijfsniveau (1 ton mest/jaar) wordt voor circa 7.400 ton varkensdrijfmest en 2.000 ton energiemais (25 hectare) en 60 ton koolzaad (17 hectare) CO-substraat een mestsilos (vergister) van 2.000 m³ aangevraagd. Verse mest wordt in een mestbassin bijeengebracht (vooropslag van 300 m³). De vergistingsinstallatie bestaat uit de volgende onderdelen. De verse mest wordt in een mengtank (invoer droge stof) gebracht waarna stoffen kunnen worden toegevoegd die de biogasproductie verhogen (co-vergisting met organisch materiaal (positieve lijst producten)). In onderhavige aanvraag betreft dit enkel energiemais en koolzaad. Zo snel mogelijk na het verzamelen van de mest worden telkens kleine porties naar de vergister met roerwerk gepompt. Vluchtige vetzuren worden door de vergisting omgezet in CO₂ en methaan. Bij een gemiddelde verblijftijd van de mest in de vergister van 40 dagen bij een temperatuur van circa 35-40 °C wordt biogas geproduceerd met een methaangehalte van 50 tot 80%. Na ontwatering en ontzweveling van het biogas (reiniging) wordt het verbrand in een gasmotor waaraan een generator is gekoppeld om elektriciteit op te wekken (Warmte Kracht Koppeling (WKK)). De daarbij geproduceerde warmte wordt gebruikt voor het verwarmen van de vergister en eventueel de stallen of het woonhuis. De elektriciteit wordt als Groene stroom teruggeleverd aan het elektriciteitsnet.

Bevoegd gezag

In principe is de gemeente het bevoegd gezag voor het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen (cat. 7.1 Ivb.) met een capaciteit van minder dan 25.000 m³ per jaar. De verwerkingscapaciteit van de installatie bedraagt maximaal 9.000 m³ per jaar. Daarnaast is van afvalstoffenbewerking categorie 28 van het Ivb niet van toepassing omdat enkel de verwerking van NIET positieve lijst producten wordt aangevraagd.

IPPC

In verband met de IPPC-richtlijn (Integrated Pollution Prevention and Control Directive) zal de Wet milieubeheer op een aantal punten worden aangepast. Zo wordt artikel 8.10, tweede lid, onder a Wm uitgebreid met de bepaling dat de vergunning in ieder geval wordt geweigerd indien niet kan worden bereikt dat in de inrichting tenminste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast. De voor een inrichting beste beschikbare technieken worden afgeleid van de voor de betreffende bedrijfstak beste beschikbare technieken gecombineerd met de specifieke milieumomstandigheden en technische kenmerken van de inrichting.

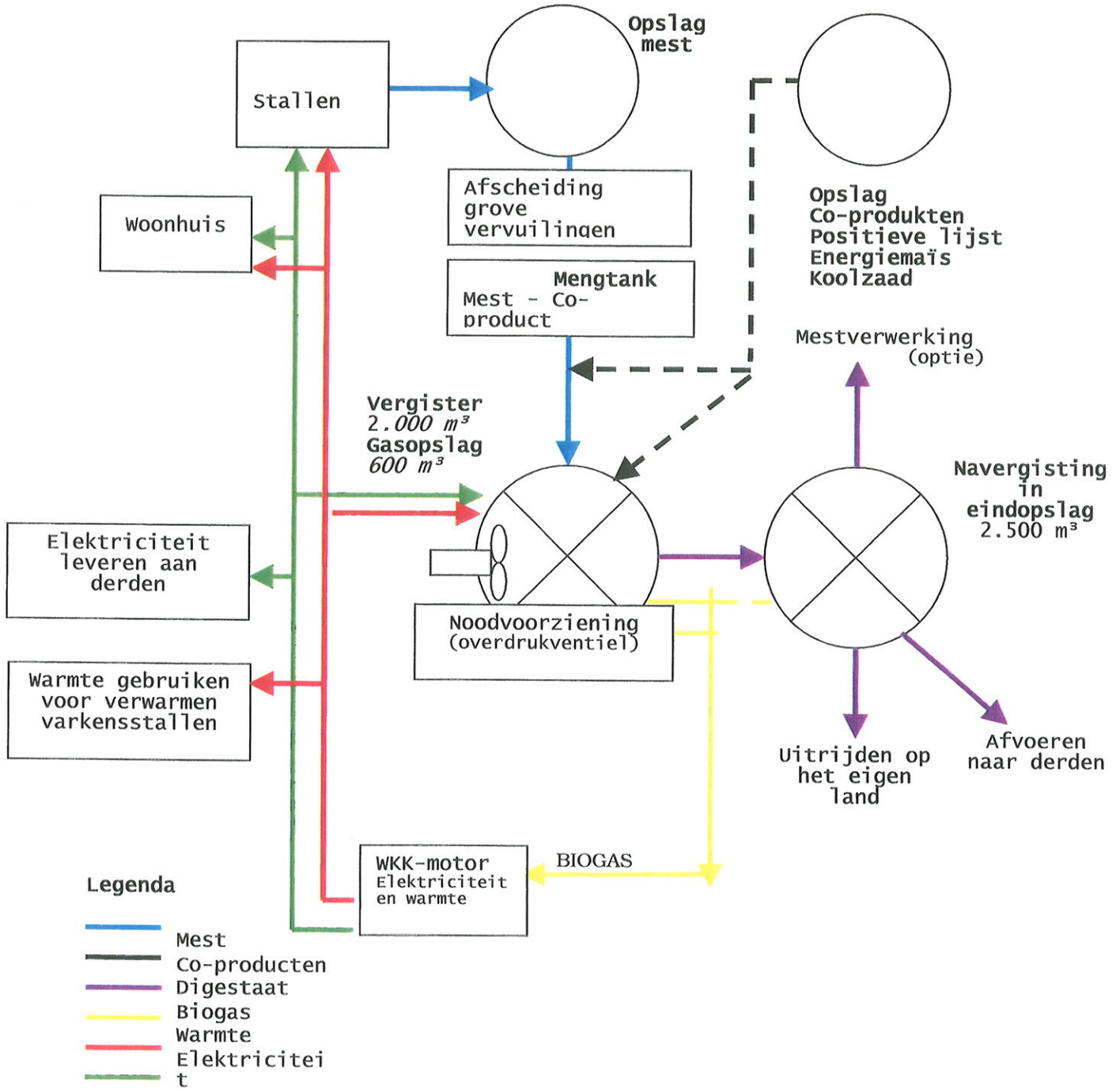
De BREF verstaat onder mestbehandeling onder andere biologische behandeling waaronder ook (co-)vergisting wordt begrepen. De technieken voor behandeling van mest op bedrijfsniveau zijn volgens de BREF alleen voorwaardelijk BBT, zie bijlage 2. Om (co-) vergisting als techniek toe te mogen passen moet bijvoorbeeld aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Er moet een markt zijn voor groene stroom;
- De vergisting samen met (andere) organische afvalproducten en het uitrijden van vergistingsproducten moet op grond van de lokale regelgeving zijn toegestaan.

Voor de vergunningverlening betekent dit dat indien co-vergisting wordt toegepast het bevoegd gezag bij de beoordeling rekening houdt met de voorwaardelijke BBT in hoofdstuk 5.2.6 en 5.3.6 van de BREF. In bijlage 2 is een samenvatting van de relevante delen van de BREF voor de intensieve veehouderij opgenomen.

Omdat enkel co-producten mogen worden toegepast welke zijn opgenomen in de positieve lijst wordt het digestaat erkend als mest op basis van de meststoffenwet. Daarnaast is een biogasinstallatie uit bedrijfseconomisch oogpunt alleen rendabel als de opgewekte energie wordt geleverd als 'groene stroom'.

Processchema mestvergisting op boerderijniveau

Processchema mestvergisting op boerderijniveau

Beoordeling milieu-aspecten mestvergistingsinstallatie

De volgende milieurandvoorwaarden spelen een belangrijke rol bij de vergunningverlening van mestvergistingsinstallaties.

1. Lucht
2. Bodem
3. Geluidhinder
4. Afvalstoffen
5. Veiligheid
6. Energie
7. Water
8. Hygiëne
9. Externe veiligheid (t.a.v. de productie, opslag en verbranding van biogas)
10. Toetsingskader Wet ruimtelijke ordening

1. TOETSINGSKADER LUCHT

Onderhavige aanvraag betreft een mestverwerkingsinstallatie op boerderijniveau. In het algemeen kan worden gesteld dat voor de beoordeling van emissies naar de lucht als gevolg van de opslag van mest en CO-producten en de mestvergisting, afhankelijk van de toegepaste technieken en/of activiteiten, een of meerdere van de volgende normstelsels van toepassing kunnen zijn:

- de Nederlandse emissie Richtlijn Lucht (NeR), met daarin opgenomen de Bijzondere Regeling Mestverwerkende bedrijven;
- het Besluit Emissie Eisen Stookinstallaties Milieubeheer B (BEES-B).

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) stelt regels m.b.t. beslissingen inzake vergunningen krachtens de Wet milieubeheer, voor zover het ammoniakemissie uit dierenverblijven van veehouderijen betreft. Deze wet stelt dus geen regels ten aanzien van ammoniakemissie uit mestvergistingsinstallaties. De richtlijnen waaraan mestvergistingsinstallaties moeten voldoen, zijn beschreven in de Nederlandse emissie Richtlijn (NeR). De NeR heeft een algemene geaccepteerde waarde, de emissierichtlijnen zijn immers bepaald aan de hand van gedegen onderzoek door gerenommeerde onderzoeksinstellingen.

Bijzondere regeling Mestverwerkende bedrijven.

Op mestvergistingsinstallaties is de Bijzondere Regeling Mestverwerkende bedrijven (uit de NeR, A1, voorheen 3.5/18) van toepassing. Deze is oorspronkelijk bedoeld voor afzonderlijke, grootschalige mestverwerkende bedrijven. Uit deze bijzondere regeling valt te herleiden dat de als gevolg van het totaal aan activiteiten van een mestvergistingsinrichting (dus inclusief opslag, bewerking, etc.) de emissieconcentraties van NH₃ gelimiteerd wordt tot maximaal 5 mg/Nm³. Deze emissie-eis is scherper dan de algemene eisen van de NeR, namelijk 200 mg/m³, bij een grensmassastroom van 5 kg/h. In de bijzondere regeling zijn geen grensmassastromen weergegeven.

Naast mogelijke ammoniak en geuremissies uit de mestvergistingsinstallatie vindt daarnaast ook NO_x-emissie plaats, door de gasmotor uit de warmtekrachtkoppeling.

Het uitgangspunt voor de NO_x-emissies is dat de emissie zo laag mogelijk moet zijn (ALARA)¹. Bij mestvergistingsinstallaties komt hoogcalorisch gas (biogas) vrij dat vervolgens nuttig aangewend kan worden voor energieopwekking. Bij de verbranding van biogas ontstaan de verbrandingsgassen NO_x en CO₂. De verbranding vindt plaats in een zuigermotor. Voor deze stookinstallaties zullen veelal (afhankelijk van het type en de capaciteit) de emissie-eisen voor NO_x van BEES B van toepassing zijn.

---

¹ ALARA (As Low As Reasonable Achievable) is een criterium op basis waarvan kan worden beoordeeld welke milieu en kwaliteitsprestaties van installaties redelijkerwijs kunnen worden geëist in relatie tot de financieel-economische kosten van de benodigde voorzorgs- en beheersmaatregelen.

Ammoniak en geur

Mestvergisting is een vorm van mestverwerking die plaatsvindt in een zodanig afgesloten systeem dat emissie van ammoniak (NH₃) naar de lucht wordt voorkomen of zeer beperkt. Anders zou immers ook het biogas ontsnappen. Aan de gestelde normen kan worden voldaan omdat de toegepaste techniek bestaat uit een gesloten procesinstallatie waardoor de ammoniakemissie verwaarloosbaar is en derhalve beneden de hiervoor genoemde norm blijft.

De richtlijn Mestverwerkingsinstallaties, uitgegeven door InfoMil in februari 2001 geeft aan welke normstelling voor geur geldt bij mestverwerking, waaronder mestvergisting ook valt. Indien er sprake is van kleinschalige (<25.000 ton per jaar) centrale mestverwerking dan moet de geuremissie voor wat betreft de afstand tot stankgevoelige objecten voldoen aan de richtlijn Veehouderij en stankhinder 1996 (inclusief de daarover gevormde jurisprudentie). In opdracht van Novem heeft Witteveen+Bos onderzoek uitgevoerd naar de geuremissie bij gebruik van vergiste mest en onvergiste mest. Uit dit onderzoek wordt geconcludeerd dat mestvergisting op inrichtingsniveau juist zal leiden tot een lagere geuremissie ten opzichte van dezelfde inrichting zonder mestvergisting.

De geur- en ammoniakemissie wordt in hoofdzaak bepaald door de opslag van CO-producten en het mengen van deze producten met de mest.

De afstand tussen deze plaats en de dichtstbijzijnde woning bedraagt meer dan 200 meter. Deze afstand is groter dan de minimaal vereiste afstand van 197 meter. De situering van de mestvergistingsinstallatie in onderhavige aanvraag voldoet echter de Wet stankemissie en veehouderijen.

Door de algemene voorschriften die zijn opgenomen met betrekking tot het transporteren van mest, co-producten en de geslotenheid van de vergistingsinstallatie, wordt geuroverlast tot een minimum beperkt. Met betrekking tot de geslotenheid is opgenomen dat de gasbuffer fungeert als een luchtdichte afdekking op de mestvergistingstank/-silo. Daarnaast moet de ontluchting van de mengtank en de opslag van vloeibare producten worden geleid door de WKK-verbrandingsmotor. De verbranding van proceslucht is een eenvoudige technische oplossing om eventuele geurhinder als gevolg van het mestvergistingsproces te voorkomen. Op basis van genoemde argumenten valt geen geurhinder van het mestverwerkingsproces te verwachten.

LUCHTEMISSIES WKK

Naast mogelijke ammoniak en geuremissies uit de mestvergistingsinstallatie vindt daarnaast ook NO_x, H₂S, SO_x, en CO-emissie plaats, door de gasmotor uit de warmtekrachtkoppeling. Het uitgangspunt voor de NO_x-emissies is dat de emissie zo laag mogelijk moet zijn (ALARA)². Voor deze stookinstallaties zijn (afhankelijk van het type en de capaciteit) de richtlijnen van het Besluit emissie-eisen stookinstallaties Milieubeheer B van toepassing zijn. Daarnaast is de circulaire emissiebeleid energiewinning uit biomassa of afval van toepassing.

Stikstofoxiden (NO_x)

In onderstaande tekst wordt de inhoud van BEES B alleen gegeven voor het verbranden van biogas in zogenaamde warmtekrachtkoppelingen (zuigermotor). Voor stookinstallaties die biogas verbranden gelden vooral emissie-eisen van stikstofoxiden (NO_x). Bij verbranding van gas komt immers geen stof vrij en door het ontzwaren van het biogas alvorens het gas te verbranden in de WKK, zal de emissie van zwaveloxiden eveneens minimaal zijn. Biogasontzwaren is nodig om de levensduur van de zuigermotor te garanderen. Hieronder zullen de aandachtspunten uit het Bees B gegeven worden, die voor een mestvergistingsinstallatie met daaraan gekoppeld een WKK-installatie, belangrijk zijn.

Inrichtingen waarop Bees B van toepassing is:

---

² ALARA (As Low As Reasonable Achievable) is een criterium op basis waarvan kan worden beoordeeld welke milieu en kwaliteitsprestaties van installaties redelijkerwijs kunnen worden geëist in relatie tot de financieel-economische kosten van de benodigde voorzorgs- en beheersmaatregelen.

De eisen van Bees B gelden echter rechtstreeks en behoeven dus niet in de vergunning te worden opgenomen. *De eisen van Bees A zijn tevens van toepassing op een inrichting die afvalstoffen vergist.*

Tenslotte bestaat bovendien een relatie tussen Bees B en de Nederlandse emissie Richtlijn (NeR). Hierbij heeft Bees B uitsluitend betrekking op verbrandingsemissies van stookinstallaties. De Nederlandse emissie Richtlijn ziet primair op procesemissies.

In combinatie met een mestvergister, wordt het biogas met een warmtekrachtkoppeling omgezet in elektrische energie en thermische energie. Een WKK maakt gebruik van een zuigermotor.

Een zuigermotor is een stookinstallatie, bestaande uit een toestel waarin een door verbranding van brandstof verkregen gasmengsel een zuiger in beweging brengt voor de aandrijving van een werktuig (artikel 1, lid 1, onder k). Een zuigermotor valt onder Bees B als daarin gasolie (diesel) of gasvormige brandstoffen (zoals aardgas en biogas) of een mengsel van deze brandstoffen wordt verstoekt en als deze wordt gebruikt voor de aandrijving van (artikel 2, lid 1, onder b) een elektrische generator of gascompressor in respectievelijk een warmtekracht- of warmtepomp-installatie.

Over stookinstallaties die gebruik maken van een zuigermotor in combinatie met een elektrische generator het volgende. De gebruikte brandstof is biogas, afkomstig uit het vergistingsproces.

Emissie-eisen

De emissie-eisen voor zuigermotoren zijn gebaseerd op de bestrijding van NO_x-uitworp overeenkomstig met de stand der techniek. Daar waar de stand der techniek niet eenduidig in eisen is vast te leggen, is bij de eis een bandbreedte aangegeven. De vergunningverlener kan in die gevallen in het belang van het voorkomen of beperken van luchtverontreiniging binnen die bandbreedte een scherpere eis stellen (voorschrift 8B.3). Onder bandbreedte wordt dus verstaan de ruimte die is gegeven om strengere eisen te stellen dan de in het Bees vastgelegde basis eis. De emissie-eisen worden regelmatig geëvalueerd om na te gaan of deze geleet op de ontwikkeling van de stand der techniek en de kwaliteit van het milieu aanpassing noodzakelijk zijn.

De huidige nationale wetgeving is momenteel onvoldoende toegesneden op de omstandigheden van een toenemende inzet van biomassa en afval als secundaire brandstof. Een herijking van het huidige emissiebeleid voor energiewinning uit biomassa en afval is dus noodzakelijk om adequaat in te kunnen spelen op de nieuwe ontwikkelingen. In de circulaire: emissiebeleid voor energiewinning uit biomassa en afval zijn de emissie-eisen voor stookinstallaties op biogas opgenomen. De emissiewaarden opgenomen in deze circulaire zullen worden opgenomen in de regelgeving; het Bees A en B zullen daartoe worden aangepast. Tot die tijd gelden de emissie-eisen uit de circulaire als richtlijn. Voor alle aanvullende eisen, buiten de emissie-eisen om, kan echter wel verwezen worden naar de Bees B richtlijn. Het Besluit verbranden afvalstoffen van april 2004 is niet van toepassing omdat het een gasvormige brandstof betreft.

De NO_x-norm bedraagt 100 mg/Nm³ bij 6% O₂ (70 mg/Nm³ bij 11% O₂), tenzij de betreffende installatie een energetisch rendement haalt van ten minste 40% elektriciteitsequivalenten (Eel-eq) of hoger, in dat geval bedraagt de norm 200 mg/m³ bij 6% O₂ (10 mg/m³ bij 11% O₂). Voor de berekening van het energetisch rendement wordt het thermische rendement vermenigvuldigd met een factor 0,47 en opgeteld bij het elektrisch rendement. (Pronk, 2002)

De aanvullende NO_x-eisen zoals die voor zuigermotoren in het Bees B is opgenomen wordt hieronder beschreven. De emissie-eisen uit de circulaire zullen op termijn in de emissie-eisen van het Bees B aangepast worden.

Bij de NO_x-eis voor een zuigermotor wordt nagenoeg altijd een "rendementsfactor" toegepast. Deze factor bedraagt 1/30 van het motorrendement. Het motorrendement is het procentuele aandeel van de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstoffen dat bij de hoogste belasting waarbij de zuigermotor continu kan worden bedreven bij ISO luchtcondities in arbeid wordt omgezet. Het motorrendement varieert van ca. 30% voor oudere gasmotoren tot ca. 38% voor de nieuwste gasmotoren. Bij een motorrendement van 35% bedraagt de rendementsfactor 1,17. Een NO_x-eis van bijvoorbeeld 140 g/GJ maal 1/30 van het motorrendement bedraagt in dat geval: 140 maal 1,17 = 164 g/GJ.

Bij zuigermotoren dient de emissie te worden teruggerekend op ISO-luchtcondities en te worden betrokken op de warmte-inhoud van de toegevoegde brandstof. De ISO-luchtcondities zijn als volgt: een temperatuur van 288 K, een druk van 101,3 kPa en een relatieve luchtvochtigheid van 60%.

Bij een zuigermotor mag, indien de temperatuur van de aangezogen lucht lager is dan 288 K en de vochtigheid van de aangezogen lucht hoger is dan 0,0063 kg water per kg lucht, de gemeten waarde gelijk worden gesteld aan de naar de ISO-luchtcondities gecorrigeerde waarde (artikel 19, lid 2, onder a van de Regeling meetmethoden). In andere gevallen mag 95% van de gemeten waarde gelijk worden gesteld aan de naar ISO-luchtcondities gecorrigeerde waarde.

De emissie-eisen van Bees B zijn opgenomen in de tabel hieronder.

Tabel 5.4 Emissie-eisen voor zuigermotoren (brandstof 100% biogas)

Brandstof	Asvermogen	NO _x -emissie-eis	Voorschrift	Opmerkingen
≥50% gas	> 50 kW	100 g/GJ*	7.1 onder a, 2°	Bij ander gas dan aardgas geldt eis per 1-1-2000; strengere eis is te stellen tot en met 100 g/GJ maal de rendementsfactor (voorschrift 8B.3, onder h)

* maal 1/30 van het motorrendement
(Infomil, Leidraad Bees B, 1999)

Meetverplichting

Voor alle onder Bees B vallende stookinstallaties geldt een meetverplichting om vast te stellen of aan de in Bees B gestelde emissie-eisen voldaan wordt. De meetverplichting is omschreven in § 10 van de bijlage van Bees B en in de Regeling meetmethoden. In Bees B is de te hanteren meetstrategie beschreven, zoals welk meetregime van toepassing is, wanneer gemeten moet worden en onder welke condities dit moet geschieden. De Regeling meetmethoden geeft nadere voorschriften over hoe de meting feitelijk moet worden uitgevoerd.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen continue en afzonderlijke metingen. Voor zuigermotoren wordt alleen een afzonderlijke meting van NO_x verricht.

De afzonderlijke meting moet zo spoedig mogelijk na het van kracht worden van de emissie-eis, doch uiterlijk 4 weken nadien worden verricht en vervolgens iedere 3 jaar worden herhaald (voorschrift 10.3.15). Er moet gemeten worden bij de hoogste belasting een gasmotor continu kan worden bedreven.

De meetresultaten van de voorgeschreven metingen en de bewerking daarvan naar standaardcondities dienen in een rapport te worden vastgelegd (artikel 21, Regeling meetmethoden). Tevens dient daarin te worden vermeld de voor elke component of parameter toegepaste meetmethode en de bedrijfscondities van de stookinstallatie voor zover gegevens daarover noodzakelijk zijn voor de vaststelling of aan de van toepassing zijnde emissie-eis wordt voldaan.

Tenminste moet in het meetrapport ingegaan worden op zaken als:

- een eenduidige beschrijving van het emissiepunt;
- alle gemeten componenten, zoals NO_x en O₂;
- de concentraties voor elke deelmeting;
- de belasting van de stookinstallaties;
- de datum en het tijdstip van de meting;
- de toegepaste meetapparatuur (methode, type, nauwkeurigheid);
- de meetinstantie.

Aan de emissie-eis is voldaan indien alle meetuitkomsten die deel uitmaken van een meting, aan de emissie-eis voldoen. In de toelichting bij de Regeling meetmethoden is vermeld dat bij de beoordeling van de meetresultaten de nauwkeurigheidsmarges van de meetmethode ten gunste

van de houder van de inrichting worden uitgelegd. Indien één van de meetuitkomsten die onderdeel uitmaakt van de emissie-eis ligt mag binnen een door het bevoegd gezag vast te stellen periode op grond van een serie andere metingen alsnog worden vastgesteld of aan de emissie-eis is voldaan (voorschriften 10.2.11, 10.2.12, 10.3.8, 10.3.9, 10.4.8, 10.4.9). (Infomil, Leidraad Bees B, 1999)

Zwavelwaterstof (H₂S)

Zwavelwaterstof (H₂S) aanwezig in het biogas wordt in de warmtekrachtinstallatie omgezet in zwaveloxide (SO_x). Om de uitstoot van zwaveloxiden te beperken is het Besluit zwavelgehalte brandstoffen 1974 opgesteld. Dit besluit stelt dat het verboden is als brandstof te gebruiken 'andere brandstoffen, vast, vloeibaar of gasvormig, met een zwavelgehalte van meer dan 1,2 %. Zwavelwaterstof is corrosief en tast de warmtekrachtinstallatie aan. Om deze corrosie en de emissie van zwaveloxiden te vermijden dient het zwavelwaterstof uit het biogas te worden verwijderd. Leveranciers 'Nieuw' betekent dat de zuigermotor nieuw is in de inrichting, en heeft dus niet betrekking op het bouwjaar van de zuigermotor.

Handleiding van gasmotoren geven over het algemeen alleen garantie op de motor indien het zwavelwaterstofgehalte onder 500 ppm wordt gehouden, dit is 0,05 volumeprocent of 0,1 massaprocent zwavel. Hiermee wordt aan de eisen gesteld in Besluit zwavelgehalte brandstoffen voldaan. Bij moderne mestvergisters wordt het zwavelwaterstof bijna uitsluitend via biologische ontzwaveling verwijderd. Door middel van bacteriën in de biogashouder wordt het zwavelwaterstof omgezet in elementair zwavel en water. Met een geringe luchtinjectie in de biogashouder (4-6% van de biogasproductie) is het mogelijk om tot 95% van het zwavelwaterstof te verwijderen. In de praktijk blijkt dat de resulterende zwavelwaterstof concentratie bij mestvergisters na biologische ontzwaveling tussen de 50 en 300 ppm is, hetgeen ruim binnen de eisen van de motorfabrikanten ligt. De gemiddelde concentratie zwavelwaterstof in het gereinigde biogas ligt onder de 250 ppm.

Qua meetverplichting is de eis gesteld dat tenminste eens per maand het zwavelwaterstof in het gereinigde biogas te meten en te registreren. Hierbij wordt aangesloten bij de dagelijkse praktijk, waarbij het zwavelwaterstof gehalte regelmatig wordt gecontroleerd. Continue meting van het zwavelwaterstof gehalte is echter niet noodzakelijk. Ermee rekening houdende dat het zwavelwaterstof gehalte een enkele keer boven de norm van 250 ppm kan liggen is een voorschrift opgenomen dat het jaargemiddelde van de maandelijkse metingen onder 250 ppm dient te liggen.

Zwaveloxiden (SO_x)

Zwaveloxide ontstaan door reactie met zwavelwaterstof in de gasmotor van de warmtekrachtinstallatie en hangt dus direct samen met de hoeveelheid zwavelwaterstof in het biogas. In de bijzondere regeling van de NeR (3.3/A1) is aangegeven dat de concentratie van zwaveloxiden bij mestverwerkende inrichtingen niet meer mag bedragen dan 35 mg/m⁰, daarbij uitgaande van een aardgasgestookte installatie. Echter omdat de gasmotor niet wordt gestookt op aardgas mag niet worden getoetst aan deze emissie-eis. Vervolgens is gekeken naar de algemene NeR emissie-eis voor zwaveloxiden. In de NeR wordt een algemene emissie-eis van 200 mg/m⁰ voor continue processen aanbevolen als de ongereinigde grensmassaastroom 5 kg/uur of meer bedraagt. Deze grensmassaastroom wordt echter ook bij grotere vergistingsinstallaties bij lange na niet gehaald. Derhalve kan de toetsing voor zwaveloxiden aan de algemene NeR emissie-eis achterwege blijven. Opgemerkt wordt dat er reeds eisen worden gesteld aan het gehalte zwavelwaterstof in het gereinigde biogas. Daarom is het niet nodig eisen te stellen aan het zwaveldioxidegehalte. Het Besluit Zwavelgehalte Brandstoffen geeft niet aan of de eis volumeprocenten of massaprocenten betreft. In beide gevallen wordt echter voldaan aan de gestelde emissie-eis. Maximaal 250 ppm zwavelwaterstof (H₂S) komt na verbranding overeen met een vracht van 0.7 gram SO_x (berekend als SO₂) per m³/biogas. Bij een gasproductie van 90 m³ per uur, is dat 67 gram SO_x. Dit is beduidend lager dan de grensmassaastroom van 5 kg/uur.

Koolmonoxide (CO)

Net als bij verbranding van aardgas of andere brandstoffen komen bij een goed afgestelde gasmotor op biogas minimale hoeveelheden koolmonoxide vrij. Grotere hoeveelheden komen

alleen vrij bij een onvolledige verbranding. Uitgaande van een juiste afstelling van de gasmotor wordt een optimale verbrandingsverhouding tussen biogas en lucht bewerkstelligd en kan een goed verbrandingsproces worden gegarandeerd. Zodoende zal er sprake zijn van een nagenoeg volledige verbranding van het biogas. De juiste afstelling wordt gewaarborgd door opname van voorschriften over het onderhoud van de warmtekrachtinstallatie, waar de gasmotor deel van uitmaakt. Derhalve is het niet nodig extra emissie-eisen te stellen.

Emissies van andere gassen

Bij verbrandingsinstallaties worden soms eisen gesteld aan de uitstoot van andere stoffen. In het geval van mestvergistinginstallaties met zuigermotor is dit meestal niet nodig. Dit wordt hieronder toegelicht.

Ammoniak

Zoals reeds aangegeven wordt de ammoniak in het biogas vrijwel volledig omgezet in stikstofoxiden. De emissie van stikstofoxiden wordt geregeld in Bees-B. Het is dus niet zinvol een emissie-eis aan ammoniak te stellen in relatie tot de uitstoot van afgassen.

Stof

Mestvergisting vindt plaats in een waterige omgeving. Derhalve bevat het biogas geen stof en is het niet nodig een emissie-eis op te stellen.

VOS (volatile organic substances)

Volatile Organic Substances, ofwel hogere koolstofverbindingen, C_xH_y worden niet of nauwelijks gevormd in het biogasproductieproces. Eventuele sporen van VOS in het biogas zullen grotendeels worden verbrand in de gasmotor. Het is dus niet nodig emissie-eisen te stellen.

Waterstofchloride (HCl) en waterstoffluoride (HF)

De mest bevat chloride opgelost in water. tijdens het vergistingsproces komt er geen chloride in het biogas terecht. In mest is geen fluoride aanwezig. Het is dus niet nodig emissie-eisen te stellen aan deze stoffen.

Dioxinen

Dioxines ontstaan bij specifieke omstandigheden, zoals bij onvolledige verbranding bij een temperatuur tussen 250 en 450 °C. Er zijn geen aanwijzingen dat er kans is op de vorming van dioxines bij de verbranding van biogas in mestvergistinginstallaties.

Metalen

Zware metalen zoals kwik (Hg), cadmium (Cd) en titanium (Ti) komen niet voor in biogas. Ook is het niet nodig een eis te stellen aan de som van zware metalen (Sb, As, Cd, Cr, Co, Cu, Pb, Ni, Mn, Se, Sn, Te en V) zoals deze soms worden gesteld bij verbranding van vervuilde stromen.

Conclusie

Bij mestvergistinginstallaties kan worden volstaan met het stellen van eisen aan de emissies van stikstofoxides (NO_x) en zwavelwaterstof (H₂S). Hieromtrent zijn nadere voorschriften gesteld.

2. Geluid

Bij een mestvergistinginstallatie zal de geluidsproductie hoofdzakelijk veroorzaakt worden door de gasmotor uit de warmtekrachtkoppeling. Inbouwen van de WKK in een afgesloten en geïsoleerde ruimte, kan een aanzienlijke reductie betekenen van de hoeveelheid geproduceerd geluid door de installatie. Daarnaast leidt het toevoegen van co-producten tot extra aanvoerbewegingen.

Het aspect geluid is uitgewerkt in het beoordelingsverslag van de varkenshouderij.

3. BODEM

Het toetsingskader

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect preventieve bodembeschermende maatregelen en het behoud van een duurzame bodemkwaliteit. De voorschriften met betrekking tot de emissie naar de bodem zijn gebaseerd op de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (de NRB).

Uitgangspunt hierbij is het bereiken van een beschermingsniveau, waarbij kan worden gesproken van een verwaarloosbaar risico van significante bodemverontreiniging (bodemrisicocategorie A). Uitgangspunt van de NRB is, dat de te kiezen bodembeschermingsmaatregelen in verhouding moeten staan tot het risico dat de betrokken activiteit oplevert voor de functionele eigenschappen van de bodem (bodemrisicobenadering, stand der techniek/ALARA). De NRB geeft aan dat preventieve maatregelen en voorzieningen verreweg te prefereren zijn boven maatregelen die verspreiding van verontreinigingen in de bodem signaleren. Dat wil zeggen, dat voorzieningen bij en inspectie aan de bron voorkeur verdienen boven monitoring. Met behulp van het Beslismodel Bodembescherming Bedrijfsterreinen (BBB) - dat onderdeel uitmaakt van de NRB - wordt een optimale strategie voor bodembescherming verkregen.

De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Zoals uit de aanvraag blijkt, vinden binnen de inrichting potentieel bodembedreigende activiteiten plaats en worden potentieel bodembedreigende stoffen toegepast en opgeslagen.

- De opslag van mest (vooropslag, tussenopslag, en naopslag)
- De opslag van mest in de mestvergister
- De plaatsing en gebruik van de warmtekrachtkoppeling
- De opslag van oliën in emballage (voorraad en afvalstoffen);
- De opslag van Co-substraat;
- De opslag van digistaat;
- Leidingen.

Met deze voorschriften is het treffen van voldoende bodembeschermende voorzieningen gewaarborgd. De vooropslag, tussenopslag en naopslag vallen onder de werkingssfeer van het Besluit mestbassins milieubeheer. Het Besluit mestbassins milieubeheer schrijft voor dat de vooropslag, tussenopslag en naopslag moeten zijn uitgevoerd conform de bepalingen van de Richtlijnen Mestbassins 1992 (RM 1992). In deze richtlijnen zijn bodembeschermende voorzieningen voorgeschreven zodat een voldoende bodembeschermingsniveau wordt gegarandeerd. Besluit mestbassins milieubeheer is niet van toepassing op het bewaren van dunne mest wanneer beluchting, geforceerde vergisting of een andere be- of verwerking van dunne mest plaatsvindt, behoudens mengen of roeren. Derhalve valt de opslag van mest in de mestvergister niet onder de werkingssfeer van Besluit mestbassins milieubeheer. Om conform Wet milieubeheer de grootst mogelijke bescherming te bieden voor zover dit redelijkerwijs geëist kan worden, is in de voorschriften opgenomen dat de Richtlijnen mestbassins 1992 (RM 1992) van toepassing is op de opslag van mest in de mestvergister.

Beoordeling en conclusie

Uit beoordeling van de aanvraag blijkt dat de beschreven technische maatregelen en voorzieningen en de te hanteren organisatorische maatregelen en faciliteiten tot een verwaarloosbaar bodemrisico (bodemrisico categorie A) zullen leiden.

4. VEILIGHEID

Brandveiligheid

In de vergunning zijn voorschriften opgenomen ter voorkoming van brand en met betrekking tot de locatie, de bereikbaarheid en het onderhoud van de brandblus-middelen die aanwezig moeten zijn om een begin van een brand te kunnen bestrijden.

Op alle gebouwen en installaties behorende bij deze installatie (mestvergistingstank / WKK-motor) moet duidelijk zijn aangegeven door middel van opschriften of pictogrammen conform NEN 3011 (NEN 3011 heeft betrekking op Veiligheidskleuren en tekens), zijnde "open vuur en roken verboden".

Externe veiligheid

In het kader van externe veiligheid zijn een drietal aspecten in relatie tot mestvergisting op boerderijniveau van belang.

- Explosieveiligheid mestvergistinginstallatie

Op de mestvergistinginstallatie is het Besluit mestbassins milieubeheer niet van toepassing. Omdat het een betonnen silo betreft en identiek is aan een mestbassin zijn in het kader van de constructie voorschriften opgenomen die zijn afgeleid van het Besluit mestbassins milieubeheer.

- Warmte Kracht Koppeling – installatie

Omdat de brandstof voor deze WKK-motor biogas betreft is het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer niet van toepassing. De installatie verschilt nauwelijks van een aardgasgestookte WKK. De voorschriften zijn afgeleid van het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer, Bijlage 1 Hoofdstuk 2.

Daarnaast moet de WKK voldoen aan de eisen zoals deze zijn gesteld in NEN 2078 (industriële gasinstallaties)/ VISA deel C.

- Biogasopvang

In het kader van ontploffingsgevaar moet de biogasopvang zijn voorzien van een overdrukventiel of een fakkelinstallatie. Daarnaast moet een gevarezone-indeling conform de NPR 7910-1 worden uitgevoerd gezien de installatie zich in de buitenlucht bevindt met de aanwezigheid van meer dan 50 kg (bio)gas. Vrijwel alle mestvergistinginstallaties hebben een gasopslag van deze omvang.

Aangenomen mag worden dat mestvergisting op boerderijniveau niet onder de werkingssfeer van het Besluit risico's zware ongevallen Milieubeheer 1999 (Brzo '99) valt. Wel is het denkbaar dat zich bij een mestvergistinginstallatie incidenten kunnen voordoen die mogelijk gevolgen hebben voor de omgeving. In een mestvergistinginstallatie wordt immers biogas geproduceerd dat brandbaar is. In aanwezigheid van voldoende zuurstof is biogas zelfs explosief. Om de veiligheid van de installatie te waarborgen, is het belangrijk om de biogasinstallatie te toetsen aan de eisen die de plaatselijke brandweer of eventueel de gemeente stelt. Deze deskundigen kunnen specifieke eisen geven voor de veiligheid van biogasinstallaties in het algemeen. Belangrijke aandachtspunten zijn: overdrukbeveiliging, gaslekken en biogasverwerking c.q. -opslag bij uitval van de WKK. De vergister, eventueel de navergister en overige procesonderdelen waarin biogas wordt geproduceerd moeten daarom ook voorzien zijn van een automatisch in werking tredende drukbeveiliging. Bij toepassing van een computergestuurd beveiligingssysteem moet het systeem niet uit kunnen vallen door stroomstoringen of fouten in de procesbesturing. Tevens mogen de WKK en de vergister/gasopslag niet in dezelfde ruimte ondergebracht worden. Indien door omstandigheden een overschot aan biogas ontstaat, is het noodzakelijk dat de vergistinginstallatie uitgerust wordt met een voorziening om het biogas op een verantwoorde wijze af te voeren. Een kleine vergistinginstallatie kan volstaan met een overdrukbeveiliging, waarmee het overtollige gas rechtstreeks in de atmosfeer wordt geloosd. Het direct lozen van grote hoeveelheden onverbrand biogas in de atmosfeer is niet toegestaan vanwege veiligheids- en milieutechnische redenen. Een mengsel van biogas met lucht vormt een uiterst explosief mengsel dat gevaar voor de omgeving kan opleveren. Daarnaast is het belangrijkste bestanddeel

van biogas, namelijk methaan (CH₄), een 21 maal zo sterk broeikasgas als CO₂ (kooldioxide). Door het methaangas rechtstreeks op de atmosfeer te lozen wordt de ozonlaag in zeer sterke mate aangetast.

Wanneer de uitlaatopening echter op enige hoogte is geplaatst, zal het gas zich sterk verdunnen in de buitenlucht en geen explosiegevaar meer opleveren. De schadelijkheid voor de ozonlaag blijft bestaan. Daarnaast kan een mestvergiftingsinstallatie ook uitgerust worden met een noodfakkel. Deze noodfakkel kan het overtollige biogas dan alsnog verbranden. Hierbij ontstaan de normale verbrandingsproducten zoals CO₂ en H₂O. De verbrandingsgassen zijn veel minder schadelijk voor de ozonlaag. Een noodfakkel is echter een dure investering. Daarnaast zullen aan de noodfakkel ook bouwtechnische eisen gesteld worden voor hoogte en zichtbaarheid van de vlam.

De hoeveelheid biogas die geloosd wordt is gering doordat een tweede WKK installatie is geïnstalleerd, dit komt immers het rendement niet ten goede. Daarnaast zal in een goed werkende installatie voldoende bufferruimte bestaan om vrijwel nooit biogas te moeten lozen. Het bevoegd gezag moet hiervoor echter een afweging maken tussen de risico's en de milieutechnische gevolgen enerzijds en de kosten die een betreffend beveiligingssysteem met zich mee brengen anderzijds. De risico's moeten worden beoordeeld volgens de bepalingen zoals deze beschreven staan in de richtlijn gevarenzone-indeling.

Gevarenzone-indeling

Voor de inrichting dient, met betrekking tot gasontploffingsgevaar van het aanwezige biogas, een gevarenzone-indeling te worden opgesteld. Hiervoor dient de Nederlandse Praktijkrichtlijn 7910 (NPR 7910; Gevarenzone-indeling met betrekking tot gasontploffingsgevaar) te worden gehanteerd. De constructievormen van het elektrisch materieel moeten worden afgestemd op de mate van gasontploffings-gevaar in de nabijheid van de vergister en de WKK.

Gevarenzone-indeling gasopvang

Vaste afdichting met fakkel en afblaasinstallatie. Normaliter wordt het gas dat ontsnapt afgefakkeld zodat er normaliter geen sprake is van gasemissies. De gevarenzone resulteert in een klasse 2.

Gasvolume		< 100 m ³	100 – 500 m ³
Ballonreservoir		15 m	20 m
Reservoir	in	5 m	10 m
vergiftigingtank			

Binnen een afstand van 10 meter zijn geen gebouwen of brandbare of explosieve producten gesitueerd.

Gevarenzone-indeling warmtekrachtinstallatie

Installaties worden niet beschouwd als een gevarenbron omdat bij een goede constructie, onderhoud en bedrijfsvoering de kans op vrijkomen van brandbare stof verwaarloosbaar klein wordt geacht. Dergelijke installaties (WKK) moeten derhalve voldoen aan de NEN norm 2078 "eisen voor industriële gasinstallaties"

Gasdetectie

In de inrichting dient een (draagbaar c.q. mobiel) gasdetectiesysteem voor methaan (CH₄) en zwavelwaterstof (H₂S) aanwezig te zijn. Op geschikte plaatsen, WKK-ruimte, dient met het gasdetectiesysteem regelmatig te worden gemeten naar de aanwezigheid van zwavelwaterstof en methaan. De resultaten van de metingen dienen in een logboek te worden bijgehouden.

Werkzaamheden zoals onderhoud, reparatie en nieuwbouw binnen de gevarenzones mogen slechts met toestemming van de bedrijfsleiding plaatsvinden.

Storingen en voorvallen

In hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer is bepaald dat onmiddellijk maatregelen genomen moeten worden bij storingen en voorvallen. Verder geldt een meldingsplicht. Het bevoegd gezag kan op grond van voorschrift 8.2 van Bees B in een nadere eis een termijn vastleggen waarbinnen de stookinstallatie in geval van storingen waarbij de NO_x-eis wordt overschreden in gebruik mag zijn.

In de praktijk moet een vergunninghouder een registratiesysteem bijhouden van het aantal draaiuren en storingen (datum, tijdstip en tijdsduur vermelden en reden van een eventuele storing of bedrijfsstilstand) van de gasmotor.

Overdrukbeveiliging

Overdruk kan optreden indien de gasopslag volledig is gevuld en het niet mogelijk is al het biogas te benutten in de gasmotor. Als bijvoorbeeld de gasmotor uitvalt (maximaal 24 uur) blijft de productie van biogas een tijd doorgaan, ook als de vergister wordt stopgezet. Het is daarom nodig overdrukbeveiliging toe te passen. Dit kan door toepassing van een overdrukventiel en affakkelinstallatie.

Een overdrukventiel met een waterslot of een gelijkwaardige voorziening blaast het biogas af wanneer een bepaalde druk wordt bereikt. Bij toepassing van een fakkel wordt het overtollige biogas verbrand zodat geen biogas in de lucht wordt gebracht, zoals bij een overdrukventiel. Een overdrukbeveiliging wordt automatisch in werking gesteld en blijft in werking tot een acceptabel drukniveau is bereikt.

2.5. Coördinatie

Wijzigingen in de inrichting die betrekking hebben op de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en/of de woningwet hebben een coördinatieverplichting met de Wet milieubeheer.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren

De aanvraag heeft geen betrekking op het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater. De coördinatieregeling tussen de Wvo en de Wm is in dit geval niet van toepassing.

Woningwet

De coördinatieregeling tussen de Woningwet en de Wet milieubeheer is van toepassing bij activiteiten die tevens zijn aan te merken als bouwen in de zin van de Woningwet.

Deze coördinatieregeling kent als uitgangspunt de gelijktijdige indiening van de bouw- en milieuvergunningaanvragen. Het is overigens wel mogelijk dat de bouwvergunning later, maar niet eerder dan de milieuvergunning mag wordt aangevraagd.

Het uitbreiden van de vleesvarkenshouderij is tevens aan te merken als bouwen in de zin van de Woningwet. In casu is de bouwvergunning nog niet aangevraagd. Maar in artikel 20.8 van de Wet milieubeheer is bepaald dat de milieuvergunning niet eerder van kracht wordt, dan nadat de betrokken bouwvergunning is verleend. De milieuvergunning kan dus wel verleend worden, maar er mag niet eerder gebruik van worden gemaakt, dan nadat de bouwvergunning is verleend.

Opgemerkt wordt dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen op 19 april 2005 heeft besloten (principe-besluit) om medewerking te gaan verlenen aan de realisering van een mestvergistingsinstallatie door vergroting van het bouwvlak tot 1,5 ha op het perceel Dwarsdijk 5 middels een artikel 11 WRO wijzigingsprocedure. De benodigde aanvraag om bouwvergunning voor de mestvergistingsinstallatie en varkensschuren en dergelijke zal zo spoedig mogelijk worden opgestart.

2.6. Overig

Provinciale milieuverordening Overijssel

Het bedrijf is niet gelegen in een gebied dat op basis van de Provinciale Milieuverordening is aangemerkt als grondwaterbeschermingsgebied.

Afstemming Natuurbeschermingswet

De gemeente is ten aanzien van het onderstaand aspect niet het bevoegd gezag, derhalve wordt er wel zijdelings naar gekeken.

Landbouwbedrijven, die op minder dan 3000 meter van een Natuurbeschermingswetterrein zijn gelegen, een zogenaamd natuurmonument, en waarvan de ammoniakdepositie op een natuurmonument meer dan 15 mol bedraagt, zijn vergunningplichtig op grond van artikel 12 van de Natuurbeschermingswet. Binnen de gemeente Ommen zijn de volgende gebieden als natuurmonument aangewezen: "Junner- en Arriër Koeland", "Stekkenkamp" en "Karshoek".

Het bedrijf aan Dwarsdijk 5 te Ommen is op circa 4300 meter afstand gelegen van het aangewezen beschermde natuurmonument "Stekkenkamp". De ammoniakemissie van het bedrijf is dan ook verwaarloosbaar te achten. Derhalve is er geen sprake van een vergunningplicht op basis van de Natuurbeschermingswet vanwege de veroorzaakte ammoniakdepositie op het natuurmonument "Stekkenkamp".

3. Conclusie

Wij zijn van mening dat de gevraagde vergunning kan worden verleend als hieraan in het belang van het beschermen van het milieu de nodige voorschriften, gelet op artikel 8.11 van de Wet milieubeheer, worden verbonden. De eerder genoemde nadelige gevolgen voor het milieu zullen dan worden voorkomen of voldoende worden beperkt.

4. Procedure

De procedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 13 van de Wet milieubeheer en hoofdstuk 3, afdeling 3.5 van Algemene wet bestuursrecht. De ontwerpbesluiting ligt ter inzage vanaf 9 juni 2005 tot 8 juli 2005.

5. Adviezen

De aanvraag en de ontwerpbesluiting zijn naar Ministerie van LNV, Directie Oost te DEVENTER, Commissie voor de m.e.r. te UTRECHT, Milieudienst Regio Eindhoven en de VROM-Inspectie, Regio Oost te Arnhem toegezonden.

6. Evaluatie

Conform art 7.37 lid2/ 7.39 dient hier de evaluatie geregeld te worden wanneer en op welke wijze door het bevoegd gezag de feitelijke milieugevolgen onderzocht dienen te worden.

De wijze van onderzoek vindt plaats door middel van het bijhouden van het Milieulogboek.

De milieuhygiënische aspecten dienen vastgelegd te worden in het milieulogboek. In dit milieulogboek mogen doorverwijzingen zitten naar gegevensverstrekking van derden die binnen de inrichting aanwezig zijn.

Milieuhygiënische aspecten:

- Ammoniak en geuremissie:

De emissie van ammoniak en geur is gerelateerd aan het aantal dieren en het stalsysteem. Middels een opleveringscontrole kan worden beoordeeld of de stalsystemen opgericht en in werking zijn gebracht conform de vergunning, inclusief de voorschriften. Middels diertellingen en boekhoudkundige gegevens kan inzicht worden verkregen in de diercategorie en het aantal dieren.

- Geluid:

Middels een onderzoeksverplichting kan inzage worden verkregen of de uitgangspunten uit het akoestisch onderzoek juist zijn. Van de akoestisch meest bepalende factoren moeten bronmetingen worden uitgevoerd van de ventilatoren, laden dieren en de WKK installatie als de veehouderij in werking is.

- Energie:

De gemoduleerde energiebalans moet worden overgelegd op basis van feitelijke bedrijfsgegevens.

Het tijdstip van onderzoek op de feitelijke milieugevolgen vindt plaats door middel van controles.

Controles zullen worden uitgevoerd op de milieuhygiënische en bouwkundige aspecten;

De controles zullen worden uitgevoerd binnen de daarvoor geldende wettelijke termijnen met in acht name van deelcontroles op relevante onderdelen.

Voor de deelcontroles valt te denken aan:

- controles tijdens de bouw;
- controles na in werking stellen apparatuur;
- controles na in gebruikname van stallen en / of voorzieningen;
- controles na in gebruikname van de gehele inrichting.

7 Beschikking

Op grond van het bovenstaande, de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht zijn wij voornemens om:

1. de gevraagde vergunning te verlenen overeenkomstig de aangehechte en gewaarmerkte bescheiden;
2. de voorschriften van kracht te laten blijven tot maximaal zes maanden na een eventuele bedrijfsbeëindiging.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Ommen,

mr. J. Mulder, secretaris.

W. Beekhuis, loco burgemeester.

Deze vergunning geldt voor zowel de aanvrager als voor zijn rechtverkrijgenden (artikel 8.20 Wet milieubeheer).

Deze vergunning vervalt indien de inrichting niet binnen 3 jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is voltooid en in werking gebracht, tenzij in de beschikking een langere termijn is gesteld (artikel 8.18 Wet milieubeheer).

VOORSCHRIFTEN

behorende bij de beschikking

kenmerk: MBZ WM 05W007

betreffende

De heer W. van der Heide

gelegen aan

*Dwarsdijk 5
7731 RV OMMEN*

INHOUD

BEGRIPPENLIJST	1
VOORSCHRIFTEN	5
1. ALGEMEEN	5
2. AGRARISCH	6
3. GELUID	11
4. BRANDPREVENTIE EN BRANDBESTRIJDING	12
5. AFVALSTOFFEN	13
6. BODEM- EN GRONDWATERBESCHERMING	14
7. MESTKELDER MET (WATER- EN) MESTKANAAL, DE LAATSTE MET SCHUINE PUTWAND(EN) EN MET ANDERE DAN METALEN DRIEKANTENROOSTERS	16
8. VARKENSSTAL MET CHEMISCHE LUCHTWASSER 95%, BB 99.06.076	18
9. OPSLAG VAN ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN EN CHEMICALIËN IN EMBALLAGE	24
10. CENTRALE VERWARMING MET EEN NOMINALE BELASTING TOT 130 KW	25
11. KOEL- EN VRIESINSTALLATIES	26
12. MILIEUZORG	27
13. ENERGIE-EFFICIENCY	29
14. NAZORG	30
15. MESTVERGISTING	30
16. EVALUATIE	38

BEGRIPPENLIJST

BESLUIT INZAKE STOFFEN DIE DE OZONLAAG AANTASTEN

Besluit van 25 oktober 1995, betreffende de implementatie van de door de Raad van de Europese Gemeenschap vastgestelde verordening nr. 3093/94, betreffende stoffen die de ozonlaag aantasten (Staatsblad 1995, nr 657).

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING

Fysieke voorziening die de kans op emissies of imissies van bodembedreigende stoffen reduceert.

CE-MERK

Conformité Européene; Europees keurmerk betreffende veiligheidseisen.

CORROSIEVE STOF

Een stof die bij aanraking een vernietigende werking op levende weefsels kan uitoefenen.

CPR

De "Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen", welke richtlijnen met betrekking tot gevaarlijke stoffen opstelt. Deze richtlijnen worden uitgegeven door het Directoraat Generaal van de Arbeid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

CPR 15-1

De richtlijn "Opslag gevaarlijke stoffen in emballage: Opslag van vloeistoffen en vaste stoffen (0-10 ton)", opgesteld door de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen.

CPR 9-6

De richtlijn "Vloeibare aardolieproducten; Opslag tot 150m³ van brandbare vloeistoffen met een vlammpunt van 55 tot 100 oC in bovengrondse tanks opgesteld door de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen.

DIN

Een door het Deutsches Institut für Normung e.V. (DIN) uitgegeven publicatie.

DUNNE MEST

Dierlijke mest die verpompbaar is en bestaat uit feces en urine of uitsluitend urine, al dan niet vermengd met mors-, spoel-, reinigings- of regenwater.

EMBALLAGE

Glazen flessen tot 5 l, kunststof flessen en vaten tot 60 l, metalen bussen tot 25 l, stalen vaten en kunststof drums tot 300 l, papieren en kunststof zakken en laadketels.

EURAL

Regeling Europese afvalstoffenlijst (Staatcourant 2002, nr 62).

FOLIE

Folie dat is vervaardigd van al dan niet versterkte kunststof, rubber of versterkte bitumen.

GASTEC

Nederlands centrum voor gastechnologie; Een controlerende instantie die stooktoestellen keurt op het voldoen aan gestelde CE-keuringseisen of GIVEG-keuringseisen

GASFLES

Een voor meervoudig gebruik bestemde, cilindrische metalen drukhouder die voorzien is van een aansluiting met klep- of naaldafsluiter en een waterinhoud heeft van ten hoogste 150 l.

GELUIDSNIVEAU IN dB(A)

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de NEN 10651 en de door de Internationale Electrotechnische Commissie (IEC) ter zake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1979.

GEVAARLIJKE STOFFEN

Oxiderende stoffen, met uitzondering van organische peroxiden en nitraathoudende kunstmeststoffen, (licht) ontvlambare stoffen, (zeer) giftige stoffen, schadelijke stoffen, irriterende stoffen, sensibiliserende stoffen en corrosieve stoffen zoals gedefinieerd in het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten.

IRRITERENDE STOF

Een stof die door directe, langdurige of herhaaldelijke aanraking met de huid of de slijmvliezen een ontsteking kan veroorzaken.

K1-VLOEISTOF

Een brandbare vloeistof waarvan het vlammpunt lager is dan 21 °C, bepaald volgens NEN-EN 57, en die bij 37,8°C een dampspanning heeft van ten minste 35 kPa en ten hoogste 100 kPa,

bepaald volgens NEN-EN 12, of een verfproduct waarvan het vlampunt lager is dan 21 °C. Voorbeelden van K1- vloeistoffen zijn: benzine, methanol, ethanol, petroleumether en toluen.

K2-VLOEISTOF

Een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt is gelegen tussen 21 °C en 55 °C, bepaald volgens NEN-EN 57, of een verfproduct waarvan het vlampunt is gelegen tussen de 21 °C en 55 °C. Voorbeelden van K2-vloeistoffen zijn: azijnzuur, butanol, petroleum, thinner, terpentijn en styreen.

K3-VLOEISTOF

Een brandbare vloeistof waarvan het vlampunt is gelegen tussen 55 °C en 100 °C, bepaald volgens NEN-ISO 2719, of een verfproduct waarvan het vlampunt is gelegen tussen 55 °C en 100 °C. Voorbeelden van K3-vloeistoffen zijn: gasolie, dieselolie, huisbrandolie en fenol.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (LAr,LT)

Het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse in de loop van een bepaalde periode optredende geluid, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de afzonderlijke geluidsbijdragen tijdens de verschillende bedrijfstoestanden van de inrichting, alsmede het karakter van het geluid (impulsachtig, tonaal, muziek) en variaties van het immisnieniveau als gevolg van verschillende weersomstandigheden (meteocorrectie), vastgesteld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai, 1999" .

LEKBAKCONSTRUCTIE

Een vloeistofdichte vloer die tezamen met aanwezige drempels en muren een vloeistofdichte bak vormt, dan wel een apart gecreëerde vloeistofdichte bak van steen, beton, staal of kunststof materiaal. De lekbakconstructie moet bestand zijn tegen de als gevolg van lekkage optredende plotselinge vloeistofdruk, alsmede de inwerking van de opgeslagen vloeistoffen en een inhoud hebben ten minste gelijk aan de totale hoeveelheid erin opgeslagen vloeistoffen, tenzij in het desbetreffende voorschrift anders is aangegeven. De lekbakconstructie moet inpandig zijn, dan wel in de open lucht voorzien van een afdak voor de wering van hemelwater.

LOSSE KAST

Een niet betreedbare opslagplaats van een lichte constructie, waarvan de wanden, afdekking en vloer geen deel uitmaken van de bouwkundige constructie van een gebouw of werklokaal.

MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU (LAmax)

Maximaal geluidsniveau, gemeten in de meterstand "F" of "fast".

MESTBASSIN

Een reservoir voor de opslag van dunne mest dat niet is gelegen onder een gebouw, doch waarvan een aanwezige bovenafdekking de functie van vloer kan vervullen.

MESTKELDER

Een beneden het maaiveld gelegen reservoir van beton of metselwerk bestemd voor de opslag van dunne mest.

MESTPLAAT

Opslagplaats van vaste mest buiten de stal.

MESTSILO

Een bassin, niet zijnde een foliebassin.

NEN

Een door het Nederlandse Normalisatie Instituut (NNI) uitgegeven norm. In deze beschikking wordt onder de genoemde norm verstaan de versie zoals deze ten tijde van het verlenen van deze vergunning, inclusief eventuele correctiebladen, van kracht is.

NEN 1010

De Nederlandse norm NEN 1010, getiteld: "Veiligheidsbepalingen voor laagspanningsinstallaties".

NEN 1078

De Nederlandse norm NEN 1078, getiteld: "Eisen en bepalingsmethoden voor huishoudelijke gasleidinginstallaties".

NEN 2559

De Nederlandse norm NEN 2559, getiteld: "Onderhoud van draagbare blustoestellen".

NEN 3380

De Nederlandse norm NEN 3380, getiteld: "Veiligheid van koelinstallaties".

NEN-EN

Een door het Comité Européen de Normalisation opgestelde en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm. In deze beschikking wordt onder de genoemde norm verstaan de versie zoals deze ten tijde van het verlenen van deze vergunning, inclusief eventuele correctiebladen, van kracht is.

NEN-ISO

Een door de International Organization for Standardization opgestelde en door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) als Nederlandse norm aanvaarde en uitgegeven norm. In deze beschikking wordt onder de genoemde norm verstaan de versie zoals deze ten tijde van het verlenen van deze vergunning, inclusief eventuele correctiebladen, van kracht is.

ONBRANDBAAR

Het onbrandbaar zijn overeenkomstig het bepaalde in NEN 6064.

ONTVLAMBARE STOF

Een stof die in vloeibare toestand een vlammpunt van ten minste 21 °C en ten hoogste 55 °C heeft.

OPSLAGPLAATS

Een losse kast, een bouwkundige kast, een kluis, een opslaggebouw of een vatenpark, bestemd voor de bewaring van gevaarlijke stoffen.

OXIDERENDE STOF

Een stof die bij aanraking met andere stoffen, met name ontvlambare stoffen, sterk exotherm kan reageren.

REFERENTIE(GELUIDS)NIVEAU

De hoogste waarde van de onder a. en b. genoemde geluidsniveaus, bepaald overeenkomstig het "Besluit bepaling referentieniveau-periode" (Staatscourant 1982, nr. 162);

- a. het geluidsniveau, uitgedrukt in dB(A), dat gemeten over een bepaalde periode gedurende 95% van de tijd wordt overschreden, exclusief de bijdrage van de inrichting zelf;
- b. het optredende equivalente geluidsniveau (LAeq), veroorzaakt door wegverkeerbronnen, minus 10 dB(A), met dien verstande dat voor de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur alleen wegverkeerbronnen in rekening mogen worden gebracht met een intensiteit van meer dan 500 motorvoertuigen gedurende die periode.

REFERENTIEPERIODE

Het tijdsbestek, waarbinnen een mestbassin of folieconstructie moet blijven voldoen aan de in de BRM gestelde eisen.

RIOLERING

Bedrijfsriolering of voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

SBR

Stichting Bouwresearch, Postbus 1819, 3000 BV ROTTERDAM. telefoon 010-4117276/4123528, Telefax 010-4130175

SCHADELIJKE STOF

Een stof die door inademing of door binnendringing via de mond of door de huid gevaren van beperkte aard kan opleveren.

VASTE MEST

Dierlijke mest die niet verpompbaar is.

VATENPARK

Een aan ten minste één zijde open ruimte die uitsluitend is bestemd voor de opslag van gevaarlijke stoffen.

VLOEISTOFDICHTTE VLOER OF VOORZIENING

Effectgerichte voorziening die waarborgt dat - onder voorwaarde van doelmatig onderhoud en adequate inspectie en/of bewaking - geen vloeistof aan de niet met vloeistofbelaste zijde van die voorziening kan komen.

VERGIFTIGE STOF

Een stof die door inademing of door binnendringing via de mond of door de huid ernstige acute of chronische gevaren en zelfs de dood kan veroorzaken.

Voor zover een DIN-, NVN-, NEN-, NEN-EN- of NEN-ISO-norm of CPR-richtlijn, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van gebouwen, constructies, toestellen en apparaten, wordt bedoeld de voor de datum waarop deze vergunning van kracht is geworden, laatst uitgegeven norm of richtlijn met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen, dan wel voorzover het op voornoemde datum reeds bestaande gebouwen, constructies, toestellen en apparaten betreft - de norm of richtlijn die bij de aanleg en/of installatie van die gebouwen, constructies, toestellen en apparaten is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Besteladressen

CPR-bladen zijn te verkrijgen bij: SDU Uitgeverij, Plantijnstraat, Afdeling Verkoop
Arbeidsinspectie, K 2301, Postbus 20014, 2500 EA Den Haag, tel. 070-3789880.

NVN-, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-normen zijn te verkrijgen bij het Nederlands Normalisatie-
instituut, Postbus 5959, 2600 GB te Delft, tel. 015-2690390.

CUR/PBV-Aanbeveling 44 is te verkrijgen bij Stichting civieltechnisch centrum uitvoering,
research en regelgeving/Projectbureau Plan Bodembeschermende Voorzieningen, Postbus 420,
2800 AK Gouda, tel. 0182-540600, fax 0182-540601.

VOORSCHRIFTEN

1. ALGEMEEN

- 1.1. Het aanvraagformulier voor deze vergunning en de daarbij behorende als zodanig gewaarmerkte tekeningen en overige bijlagen maken deel uit van de vergunning.
- 1.2. De vergunninghouder is verplicht in de inrichting werkzame personen te instrueren omtrent de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning.
- 1.3. De gehele inrichting, inclusief het buitenterrein, moet schoon en ordelijk worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.4. Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

Toelichting:

Op de opslag van bestrijdingsmiddelen zijn de artikelen 8 tot en met 12 van het Bestrijdingsmiddelenbesluit (Staatsblad 1964, nr 328) van toepassing.

- 1.5. De in de inrichting aangebrachte of gebezigde verlichting alsmede de uit te voeren werkzaamheden moeten zodanig zijn afgeschermd, dat geen directe lichtstraling op gevoelige objecten plaatsvindt die buiten de inrichting gelegen zijn.
- 1.6. Uitmondingen in de buitenlucht van afvoeren van ventilatiesystemen, luchtbehandelinginstallaties of afzuigsystemen, ten aanzien waarvan in deze vergunning geen andere voorschriften zijn gesteld, moeten zodanig zijn gesitueerd dat van de hierdoor uittredende lucht en de daarin aanwezige stoffen geen onaanvaardbare milieugevolgen worden ondervonden buiten de inrichting.
- 1.7. Rechtsopvolging:
De vergunning geldt zowel voor de vergunninghouder als voor zijn rechtverkrijgenden. De vergunninghouder dient bij rechtsovergang het bevoegd gezag direct te informeren wie de rechtverkrijgende is.

Elektrische installatie

- 1.8. De elektrische installatie moet voldoen aan de voorschriften, zoals aangegeven in de norm NEN 1010.

2. AGRARISCH

Veehouderijen: dieren, afvalwater, mest, voer, luchtverontreiniging

Algemeen

2.1. In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren aanwezig zijn:

Stal	Rav code	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Aantal plaatsen
C	D.3.2.14.2	Vleesvarkens Chemische Luchtwater 95% >0,8 m ² /dier BB 99.06.076	1.080	1.080
D	D.3.2.14.2	Vleesvarkens Chemische Luchtwater 95% >0,8 m ² /dier BB 99.06.076	1.296	1.296
F	D.3.2.7.1. 1	Vleesvarkens IC-V met metalen rooster op mestkanaal emitterend mestoppervlak maximaal 0,18 m ² BB 97.07.056V2	2.244	2.244
G	D.3.2.14.2	Vleesvarkens Chemische Luchtwater 95% >0,8 m ² /dier BB 99.06.076	2.244	2.244
H	D.3.2.14.1	Vleesvarkens Chemische Luchtwater 95% max. 0,8 m ² /dier BB 99.06.076	536	536
B	K.3	Volwassenpony's > 3 jr.	4	4

2.1. De ruimte waar het landbouwmaterieel wordt onderhouden dient te zijn voorzien van een vloestofdichte vloer of voorziening. De vloer mag niet afwaterend naar de uitgang zijn gelegd en doorvoeringen van kabels en leidingen moeten vloestofdicht zijn afgewerkt.

Afvalwaterlozingen agrarische bedrijven algemeen

2.2. Het watergebruik moet zoveel mogelijk worden beperkt. Hiertoe moet, tenzij dit om technische of organisatorische redenen niet mogelijk is, voor reinigingsdoeleinden gebruik worden gemaakt van een hogedrukreiniger.

Afvalwaterlozingen agrarische bedrijven op een mestkelder

Toelichting:

Voor de selectie van deze voorschriften wordt verwezen naar de "Voorlopige richtlijn voor het bevoegd gezag ten aanzien van agrarische afvalwaterlozingen, 6 maart 1997". Deze afvalwaterstroom dient volgens de bepalingen van het Besluit gebruik dierlijke meststoffen (BGDM) (Staatscourant 1998, 26) te worden behandeld.

2.3. Afvalwater afkomstig van composteringshopen en vaste mestopslagen moet worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.

- 2.4. Spoel- en schrobwater afkomstig uit stallen, mestopslagen en veetransportwagens moet worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.
- 2.5. Afvalwater afkomstig van een reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens moet worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.
- 2.6. Afvalwater afkomstig van een kadaverplaats dan wel een mobiele kadaverbak moet worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.

Toelichting:

De inhoud van de mestkelder mag over het land worden verspreid conform het Besluit gebruik dierlijke meststoffen (BGDM) (Staatscourant 1998, 26).

- 2.7. Mest en gier mogen niet via een overloop in een greppel, gegraven put of ander open bassin kunnen geraken of daar op andere wijze in worden gedeponereerd.
- 2.8. Voordat de stallen en/of vrachtwagens en andere noodzakelijke apparatuur met water schoongespoeten worden, moeten deze eerst veegschoon gemaakt worden, zodat de hoeveelheid mest in het spoelwater wordt geminimaliseerd.
- 2.9. Bij de reiniging van de stallen en/of vrachtwagens en andere noodzakelijke apparatuur moet voor zover mogelijk is, biologisch afbreekbare reinigingsmiddelen gebruikt worden.

Kadaverplaats en reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens

Toelichting:

Vanaf 1 december 1998 wordt op grond van de Regeling "Voorschriften ter voorkoming van verspreiding besmettelijke dierziekten" (Staatscourant 1998, 117) door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gesteld dat veetransportwagens voor varkens en kadaveraanbiedings- voorzieningen direct na respectievelijk het lossen van varkens en het ophalen van kadavers, dienen te worden gereinigd en ontsmet. Het hierbij vrijkomende afvalwater mag niet, zonder voorwaarden, worden geloosd in de bodem en/of op het oppervlaktewater en/of op de riolering. Het afvalwater is verontreinigd met ontsmettingsmiddel en/of mestresten. Om die reden zijn voorschriften gesteld aan de inrichting van de kadaver- en wasplaats.

- 2.10. Kadavers moeten worden aangeboden aan de destructor op de kadaverplaats of op een vloeistofdichte mobiele kadaverbak.
- 2.11. Het reinigen en ontsmetten van de kadaverbak en/of kadaverton dient plaats te vinden boven een kadaverplaats of boven een reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens elders binnen de inrichting. Nadat de kadavers aan de destructor zijn aangeboden moet de mobiele kadaverbak en/of in een kadaverton worden gereinigd en ontsmet.
- 2.12. Behalve tijdens het ledigen moet de kadaverbak door middel van een verzwaarde en goed sluitende deksel of daaraan gelijkwaardige voorziening gesloten worden gehouden.
- 2.13. Bij het reinigen en ontsmetten van de kadaverplaats en of kadaverton/-kap mag de bodem en het oppervlaktewater niet worden verontreinigd.
- 2.14. Een kadaverplaats dan wel een mobiele kadaverbak, dient vloeistofdicht te zijn en dient bestand te zijn tegen de inwerking van het toe te passen reinigings- en of ontsmettingsmiddel.
- 2.15. Een kadaverplaats dan wel een mobiele kadaverbak, dient afwaterend te zijn gelegd naar één punt, zodat het spoel- en ontsmettingswater via leidingen kan afwateren naar een, niet van een overstort voorziene opslagruimte, dan wel rechtstreeks naar de dichtstbijzijnde en binnen de inrichting gelegen mestkelder.
- 2.16. Een mobiele kadaverbak dient zodanig te zijn geconstrueerd dat deze op een doelmatige wijze kan worden vervoerd zonder dat het afvalwater de omgeving (de bodem) verontreinigt.
- 2.17. Veewagens die op het terrein gereinigd moeten worden, op grond van de Regeling "voorschriften ter voorkoming van verspreiding besmettelijke

dierziekten" (Staatscourant 1998,117), moeten gereinigd worden op een speciaal daarvoor ingerichte reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens.

Toelichting:

Indien de reinigings- en ontsmettingsplaats voor veewagens in geringe mate ook gebruikt wordt voor het reinigen van eigen machines en vervoermiddelen worden geen zuiveringstechnische voorzieningen geëist.

- 2.18. Een reinigings- en ontsmettingsplaats moet vloeistofdicht zijn en afwaterend zijn gelegd naar een of meer mestdichte opslagruimten. Het reinigen en ontsmetten van voertuigen moet op zodanige wijze plaatsvinden dat het verontreinigde water wordt opgevangen (opstaande randen aan een drietal zijden dan wel een gelijkwaardige voorziening) zodat het reinigingswater en ontsmettingsvloeistoffen niet in de bodem terecht kunnen komen.
- 2.19. Een reinigings- en ontsmettingsplaats moet vloeistofdicht zijn en moet bestand zijn tegen de inwerking van het toe te passen reinigings- en/of ontsmettingsmiddel.

Opslag van voer

- 2.20. Het voer, met uitzondering van kuilvoer, moet worden bewaard in uitsluitend voor dit doel gebezigde bewaarplaatsen, die rat- en muiswerend zijn ingericht.
- 2.21. Kunststoffolie, (afval)landbouwplastic, autobanden, jerrycans en sjorbanden, welke niet direct worden gebruikt voor de aanwezige kuilvoeropslag, moet nabij de vaste mest opslag plaats te vinden en moet zodanig zijn vastgezet dat het opgeslagen materiaal niet buiten de inrichting kan geraken.
- 2.22. Binnen de inrichting mogen niet meer autobanden aanwezig zijn dan noodzakelijk ten behoeve van de voeropslag.

Luchtverontreiniging en stankhinder

- 2.23. Ramen en deuren van de stallen moeten, voor zover zij geen functie hebben voor de luchtverversing in de stal, behoudens gedurende het doorlaten van personen, dieren of goederen gesloten worden gehouden.
- 2.24. Op het terrein van de inrichting mag geen mest worden gedroogd of worden verbrand.
- 2.25. Bij het vullen van voedersilo's moet stofverspreiding worden voorkomen door het via de ontluchting ontwijkende stof op doeltreffende wijze op te vangen, bijvoorbeeld door middel van een doekenfilter of een gelijkwaardige voorziening.

Mest, algemeen

- 2.26. Het terrein van de inrichting mag niet worden bevoeid of op een andere wijze van een laag mest of gier worden voorzien. Deze bepaling is uiteraard niet van toepassing op het bemesten van grond volgens de normale bemestingspraktijk.
- 2.27. Bij verwijdering van mest en gier mag de omgeving niet worden verontreinigd. Transport van dunne mest en gier moet daarom geschieden in volledig gesloten tankwagens, die in zindelijke staat moeten verkeren.
- 2.28. Vaste mest moet worden getransporteerd met behulp van daartoe geschikte transportmiddelen, die op correcte wijze zijn beladen.
- 2.29. Gier en mest moeten worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.

Opslag van vaste mest

- 2.30. De opslag van vaste mest in stal B moet geschieden op een mestdichte vloer. Deze vloer moet zijn voorzien van een opstaande rand of een gelijkwaardige voorziening. De stapeling van de mest op deze vloer moet zodanig geschieden dat uitzakkend mestvocht niet van de mestdichte vloer kan vloeien. Dit vocht moet, voor zover van toepassing, door middel van een gesloten, mestdichte riolering, worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte of opslagput. De opslagruimte moet van voldoende inhoud zijn om ook het hemelwater dat binnen de mestplaat valt te kunnen bergen.

- 2.31. De in de stal B aanwezige vaste mest moet worden verzameld en minimaal 2 maal per jaar uit de inrichting worden afgevoerd.

Dunne mest in kelders

- 2.32. Dunne mest en gier moeten uit de stallen worden afgevoerd naar de hiervoor bestemde mestdichte opslagruimten. Indien deze opslagruimten niet onder de stallen zijn gelegen, moet het transport geschieden door middel van gesloten en mestdichte riolen of een daaraan gelijkwaardige voorziening. De opslagruimten mogen niet zijn voorzien van een overstort.
- 2.33. Behoudens tijdens het ledigen moeten de opslagruimten door middel van goed sluitende deksels, luiken of een daaraan gelijkwaardige voorziening, gesloten worden gehouden.
- 2.34. De mestopslag mag geen direct verdampend oppervlak in de buitenlucht hebben.
- 2.35. Ten gevolge van het vullen of ledigen van een kelder of anderszins mag geen verontreiniging van de bodem plaatsvinden. De bewaring van dunne mest in een kelder moet geschieden op tenminste 10 cm onder de rand van de kelder.
- 2.36. Het mixen en roeren van de drijfmest moet worden beperkt tot kort voor het uitrijden.

Mestsilo

- 2.37. De voegen tussen de elementen van de mestopslag moeten zijn voorzien van een adequate afdichting.
- 2.38. De constructie van een mestsilo moet in zijn geheel en in alle delen afzonderlijk zodanig zijn uitgevoerd dat geen verlies van mest door lekkages, scheuren of anderszins optreedt.
- 2.39. De mestsilo en de leidingen, afsluiters en andere appendages moeten voldoende bestand zijn tegen de corrosieve invloeden van het mestmilieu, UV-licht en lage temperaturen.
- 2.40. Van een mestsilo:
a: moeten leidingen tegen beschadiging door bevriezen zijn beschermd;
b: moeten in een vul-aftapleiding, die onder druk staat van de inhoud van de mestsilo ten minste twee afsluiters aanwezig zijn;
c: moet de buitenste afsluiter met een veiligheidsslot geborgd kunnen worden;
d: moeten in leidingen waarin hevelwerking kan optreden afsluiters of ontluichtingsvoorzieningen zijn aangebracht.
- 2.41. Rondom een mestsilo moeten zodanige voorzieningen zijn aangebracht, dat de constructie op kwetsbare plaatsen niet door langs rijdende of bij de mestbehandeling in gebruik zijnde voertuigen kan worden aangereden.
- 2.42. De bodem moet vloeistofdicht zijn en een waterdichte verbinding met de elementen vormen.
- 2.43. Vaste klimvoorzieningen aan de buitenzijde van de mestsilo mogen niet lager dan 2 m boven de begane grond aanvangen.
- 2.44. Het mixen en roeren van de drijfmest moet zoveel mogelijk beperkt worden tot kort voor het uitrijden.
- 2.45. Ter voorkoming van opdrijving moet de mestopslag niet dieper dan 0,40 meter onder de hoogste grondwaterstand worden aangelegd.
- 2.46. De mestopslag mag geen direct verdampend oppervlak in de buitenlucht hebben.
- 2.47. Ten gevolge van het vullen of ledigen van de mestopslagen mag geen verontreiniging van de bodem plaatsvinden. De bewaring van dunne mest in de mestopslagen moet geschieden op tenminste 10 cm onder de rand van de opslagvoorziening.

- 2.48. Het mestbassin geplaatst in 1986 met een maximale opslagcapaciteit van ca. 2500 m³, moet voldoen aan de bepalingen genoemd in de "bouwtechnische richtlijnen mestbassins 1987 en de "handleiding bouwtechnische richtlijnen mestbassins juni 1988". Het mestbassin dient voor 1 januari 2003 op o.a. mestdichtheid worden gecontroleerd door of namens het KIWA, door of namens het bevoegd gezag of door een door het bevoegd gezag geaccepteerde deskundige, zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij een redelijk vermoeden dat het mestbassin beschadigd is. De controle op o.a. mestdichtheid moet telkens binnen de nieuw gestelde referentieperiode zijn herhaald. Een door of namens het KIWA of door een door het bevoegd gezag geaccepteerde deskundige afgegeven bewijs van een beoordeling op o.a. mestdichtheid moet aan het bevoegd gezag worden overlegd. Hierbij wordt opgemerkt dat de referentieperiode na datum aanleg van het mestbassin 20 jaar bedraagt. Een fotokopie van genoemde richtlijn en handleiding treft u als bijlage bij deze vergunning aan.
- 2.49. Afdekking van het mestbassin, welke recentelijk geplaatst is in 2001 moet, voor 2011 op o.a. mestdichtheid worden gecontroleerd door of namens het KIWA, door of namens het bevoegd gezag of door een door het bevoegd gezag geaccepteerde deskundige, zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij een redelijk vermoeden dat de afdekking beschadigd is. Controle op mestdichtheid moet telkens binnen de nieuw gestelde referentieperiode zijn herhaald. Een door of namens het KIWA of door een door het bevoegd gezag geaccepteerde deskundige afgegeven bewijs van een beoordeling op mestdichtheid moet aan het bevoegd gezag worden overlegd. Hierbij wordt opgemerkt dat de referentieperiode van de afdekking na datum aanleg 10 jaar bedraagt.
- 2.50. Tenzij een beoordeling door of namens een door de Raad voor Certificatie voor dit werk erkend instituut, door het bevoegd gezag of een door het bevoegd gezag geaccepteerde deskundige uitwijst dat de mestsilo voor de duur van een volgende referentieperiode kan worden gebruikt, moet een mestsilo of delen ervan worden vervangen vóór het verstrijken van de geldende referentieperiode, die bedraagt;
- a: 20 jaar voor betonnen, houten, stalen of gemetselde constructies;
  - b: 10 jaar voor doekconstructies;
  - c: 10 jaar voor binnenafdichtingsfolies;
  - d: 10 jaar voor overige constructies.
- Een bewijs van de beoordeling, afgegeven door of namens degene die de beoordeling heeft uitgevoerd, moet aan het bevoegd gezag worden overgelegd. In dit bewijs wordt voor de beoordeelde delen van de mestsilo een nieuwe referentieperiode aangegeven.

3. GELUID

- 3.1. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en de daarin plaatsvindende activiteiten, mag ter plaatse van de immissiepunten zoals weergegeven in bijlage "2004.0858-1", niet meer bedragen dan:
  - 40 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
  - 35 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
  - 30 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.
- 3.2. Onverminderd het gestelde in voorschrift 3.1. mogen de maximale geluidsniveaus (L_{Amax}), voor zover deze een gevolg zijn van de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede van de in de inrichting verrichte werkzaamheden en de daarin plaatsvindende activiteiten, gemeten in de meterstand "fast", ter plaatse van de in voorschrift 3.1. genoemde immissiepunten, niet groter zijn dan:
  - 65 dB(A) tussen 07.00 en 19.00 uur;
  - 60 dB(A) tussen 19.00 en 23.00 uur;
  - 55 dB(A) tussen 23.00 en 07.00 uur.
- 3.3. De controle op, of berekening van de in de voorschriften 3.1. en 3.2. vastgelegde geluidsniveaus, moet geschieden overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", uitgave 1999. Ook de beoordeling van de meetresultaten moet overeenkomstig deze handleiding plaatsvinden.
- 3.4. De uitgangspunten in het akoestische rapport van Cauberg-Huygen raadgevende ingenieurs BV, rapportnummer 2004.2589-1, d.d. 9 december 2004 behorende bij aanvraag vergunning (dd 14 februari 2005) met kenmerk MBZ WM05W007 dienen aangehouden te worden in de bedrijfsvoering.

4. **BRANDPREVENTIE EN BRANDBESTRIJDING**

- 4.1. Teneinde een begin van brand effectief te kunnen bestrijden moeten voldoende brandpreventieve maatregelen zijn getroffen en moeten voldoende brandblusmiddelen aanwezig zijn, zoals op de bij de vergunning behorende tekening(en) is aangegeven.
- 4.2. Brandblusmiddelen moeten steeds voor onmiddellijk gebruik beschikbaar zijn en onbelemmerd kunnen worden bereikt.
- 4.3. Draagbare blustoestellen moeten zijn voorzien van een rijkskeurmerk met rangnummer. Deze blustoestellen moeten jaarlijks door een deskundige worden gecontroleerd op hun deugdelijkheid. Van elke controle moet een aantekening worden gemaakt op een bij het apparaat ter inzage aanwezige registratiekaart of sticker. Het onderhoud moet overeenkomstig NEN 2559 geschieden.
- 4.4. De bedrijfsruimten moeten zodanig zijn geventileerd dat ter voorkoming van brand- of explosiegevaar te allen tijde voldoende ventilatie is gewaarborgd om eventuele gassen of dampen ten gevolge van mogelijke lekkage of ten gevolge van werkzaamheden af te voeren.
- 4.5. Stofoppeenhoping op de koelribben van elektromotoren en lampen moet door regelmatig schoonmaken worden voorkomen.
- 4.6. Alle machines en toestellen moeten in zodanige staat verkeren, dat hierdoor brand- en/of explosiegevaar wordt vermeden.
- 4.7. Alle vluchtdeuren moeten zijn vrijgehouden van opslagen en obstakels.
- 4.8. Het bedrijf met bijbehorend open terrein moet zodanig worden onderhouden, dat elk gebouw en het opslagterrein bij eventuele onregelmatigheden en bij calamiteiten onder alle omstandigheden bereikbaar is voor blusvoertuigen, alsmede voor voertuigen van hulpdiensten.
- 4.9. In een besloten ruimte waarin mengmest aanwezig is of wordt bewerkt moeten zodanig zijn geventileerd, dat zich geen brandbaar en/of explosief gas/luchtmengsel kan vormen.
- 4.10. Binnen een afstand van 10 m van las- en slijpwerkzaamheden mogen zich geen brandbare materialen en gassen bevinden. Hiervan zijn uitgezonderd gasflessen welke op het lastoestel aanwezig zijn.

5. AFVALSTOFFEN

- 5.1. Het bewaren en het afvoeren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze geschieden. Van afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.
- 5.2. Het bewaren en afvoeren van afvalstoffen moet zodanig geschieden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden.
- 5.3. Afvalstoffen mogen niet in de inrichting, met inbegrip van het bij de inrichting behorende open terrein, worden verbrand, behoudens voor zover het verbranden van afvalstoffen is toegestaan op basis van een gemeentelijke verordening.
- 5.4. Afvalstoffen mogen niet in de inrichting, met inbegrip van het bij de inrichting behorende open terrein, worden verbrand.
- 5.5. Het in de inrichting vrijkomende vaste bedrijfsafval moet worden bewaard in doelmatige, goed gesloten afvalcontainers. Indien de aard van de afvalstoffen daartoe aanleiding geeft moet de container zijn vervaardigd van onbrandbaar materiaal. De bedrijfsafvalstoffen dienen aan een erkende vergunninghouder te worden afgegeven.
- 5.6. Grond- en hulpstoffen die, om welke reden dan ook, niet meer in de inrichting worden toegepast moeten zo spoedig mogelijk uit de inrichting worden verwijderd. Voor verwijdering van deze stoffen moet onderzocht worden of nuttige toepassing van deze stoffen elders nog mogelijk is.
- 5.7. Kadavers van dieren en afvalstoffen van dierlijke aard mogen, onverminderd het bepaalde in de Destructiewet, niet op het terrein van de inrichting worden begraven. Kadavers van dieren en afvalstoffen van dierlijke aard moeten, in afwachting van afvoer uit de inrichting naar een daartoe ingerichte verwerkingsinrichting, worden bewaard in een deugdelijke, waterdichte verpakking of in een goed gesloten speciaal daartoe bestemde ruimte.
- 5.8. Gevaarlijke afvalstoffen moeten, in afwachting van vervoer uit de inrichting, gescheiden naar soort worden bewaard in goed gesloten doelmatige verpakking. In de inrichting ontstane gevaarlijke afvalstoffen mogen niet met andere categorieën gevaarlijke afvalstoffen of met andere stoffen worden vermengd of gemengd.
- 5.9. In de inrichting mogen niet meer dan 120 kg of l gevaarlijke afvalstoffen worden opgeslagen.
- 5.10. Al dan niet bewerkte afgewerkte olie, in de zin van de "Regeling Europese afvalstoffen" (Eural), mag niet worden gebruikt als brandstof.
- 5.11. Van de gevaarlijke afvalstoffen en de overige bedrijfsafvalstoffen moet een registratie worden bijgehouden.
- 5.12. De afgiftebonnen dan wel omschrijvings- of meldingsformulieren die betrekking hebben op het afvoeren van gevaarlijke afvalstoffen (inclusief afgewerkte olie) moeten gedurende vijf jaar worden bewaard. Deze documenten moeten te allen tijde in de inrichting voor een controlerende instantie ter inzage liggen en worden bewaard in het milieulogboek zoals genoemd in voorschrift 12.9. (milieulogboek).

6. BODEM- EN GRONDWATERBESCHERMING

- 6.1. Het is verboden vloeistoffen definitief in de bodem te brengen, met uitzondering van oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater, indien daaraan geen verontreinigende stoffen zijn toegevoegd, de concentratie verontreinigende stoffen niet door een bewerking van het water is toegenomen en daaraan geen warmte is toegevoegd.
- 6.2. Een riolering voor de afvoer van afvalwater en/of regenwater moet, met inbegrip van alle daarop aangesloten afvoerroosters, schrobputten en afscheiders en bijbehorende verbindingen en afsluiters, vloeistofdicht zijn uitgevoerd. Onderdelen moeten blijvend vloeistofdicht op elkaar aansluiten. De gebruikte materialen moeten bestand zijn tegen het af te voeren afvalwater.
- 6.3. Stoffen moeten zodanig worden bewaard en worden gebezigd dat geen verontreiniging van de bodem optreedt.

Bodembeschermende voorzieningen

- 6.4. Gemorste oliën, vetten en chemicaliën moeten terstond worden opgeruimd. Hiertoe moeten absorptiemateriaal en neutraliserende stoffen in voldoende mate en gebruiksgereed aanwezig zijn. Gebruikte absorptie- of neutralisatiemiddelen moeten worden bewaard en afgevoerd als gevaarlijk afval.
- 6.5. Vloeibare chemicaliën, oliën, afgewerkte olie en/of andere vloeibare gevaarlijke afvalstoffen moeten worden bewaard in goed gesloten vaatwerk. Tenzij in deze vergunning anders bepaald is moet het vaatwerk staan opgesteld boven een lekbakconstructie met een opvangcapaciteit van ten minste de inhoud van de grootste boven de lekbakconstructie opgeslagen emballage vermeerderd met 10% van de overige boven de lekbakconstructie opgeslagen vloeistoffen.
- 6.6. Indien een vat lekt, moet de lekkage terstond worden verholpen of moet de inhoud van het lekkende vat terstond worden overgebracht in een niet lekkend vat dan wel moet het lekkende vat worden overgebracht in een overmaats vat, dat bestand is tegen de lekkende vloeistof.
- 6.7. Leeg en ongereinigd vaatwerk moet worden bewaard en behandeld als gevuld vaatwerk.
- 6.8. Vaatwerk bestemd voor het over- of aftappen van vloeistoffen, moet met aftappunt boven een lekbakconstructie zijn geplaatst.
- 6.9. De bodembeschermende voorzieningen dienen in goede staat van onderhoud te verkeren. Visuele inspecties op de deugdelijkheid van aanwezige bodembeschermende voorzieningen zoals vloeistofdichte bestrating en lekbakken moeten ten minste jaarlijks plaats vinden.
- 6.10. Olie verversen en onderhoudswerkzaamheden waarbij oliën of andere (afval)vloeistoffen kunnen vrijkomen, moeten geschieden boven een vloeistofdichte en tegen de desbetreffende stoffen bestendige vloer.
- 6.11. Stalling van tractoren en andere landbouwmachines en werktuigen die olie of chemicaliën bevatten, moet plaatsvinden op een vloeistofdichte voorziening. Indien lekkage wordt geconstateerd, moeten onder het voertuig of de machine direct opvangvoorzieningen met voldoende capaciteit worden geplaatst. Van dit voorschrift mag worden afgeweken wanneer oliën, vetten en chemicaliën zorgvuldig uit de tractoren, machines of werktuigen zijn verwijderd.

Opslag van dieselolie in een bovengrondse enkelwandige tank

- 6.12. Voor het in bovengrondse tanks opslaan van gasolie en dieselolie is de richtlijn CPR 9-6 van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen (CPR), getiteld "Vloeibare aardolieproducten; Inpandige opslag van K3-producten in bovengrondse tanks (0,2 tot 150 m³)" paragraaf 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 en 4.5 van toepassing.
- 6.13. De artikelen 4.1.2, 4.1.5, 4.2.6, 4.2.9, 4.2.10, 4.2.11, 4.2.14 en 4.3.1 van de in voorschrift 6.11. genoemde CPR-richtlijn gelden niet voor een bovengrondse tank die reeds was opgericht voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit.
- 6.14. Alle in dit hoofdstuk vermelde certificaten en rapporten dienen binnen de inrichting aanwezig te zijn en dienen te worden opgenomen in het milieulogboek; tevens dient een afschrift van deze certificaten en rapporten aan het bevoegd gezag te worden overlegd.
- 6.15. Indien wordt geconstateerd dat de installatie lek is, moet:
- dit terstond worden gemeld aan het bevoegd gezag;
  - de lekke installatie terstond worden geleeegd in een daartoe geschikt vloeistofdicht vaatwerk;
  - worden nagegaan of bodem- en/of grondwaterverontreiniging bij de installatie is opgetreden;
  - indien verontreiniging is geconstateerd, de lekke installatie worden verwijderd en moet er worden gehandeld overeenkomstig de aanwijzingen van het bevoegd gezag om het verontreinigen te beëindigen, en de verontreiniging ongedaan te maken;
  - indien geen verontreiniging is geconstateerd, de installatie worden gerepareerd of vervangen.
- 6.16. Indien de installatie buiten gebruik wordt gesteld, moet:
- dit terstond worden gemeld aan het bevoegd gezag;
  - de vloeistof in de installatie binnen twee maanden worden verwijderd;
  - worden nagegaan of bodem- en/of grondwaterverontreiniging bij de installatie is opgetreden;
  - indien verontreiniging is geconstateerd, de lekke installatie terstond worden verwijderd en moet er worden gehandeld overeenkomstig de aanwijzingen van het bevoegd gezag om het verontreinigen te beëindigen en de verontreiniging ongedaan te maken;
  - indien geen verontreiniging is geconstateerd, de installatie binnen drie maanden na buitengebruikstelling zijn verwijderd.

7. MESTKELDER MET (WATER- EN) MESTKANAAL, DE LAATSTE MET SCHUINE PUTWAND(EN) EN MET ANDERE DAN METALEN DRIEKANTENROOSTERS

Algemeen

- 7.1. Stal F dient conform de aanvraag een stalsysteem te hebben met smalle mestkanalen en driekant stalen roosters (Groen Labelnummer BB 99.02.070); de stal(len) dienen conform de bij de vergunning behorende tekening(en) en bijlage(n) te worden uitgevoerd, tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven; de voorschriften van dit hoofdstuk hebben betrekking op de stal(len) die volgens dit stalsysteem worden uitgevoerd.
- 7.2. Het stalsysteem met de daarbij behorende onderdelen en leidingen moet zodanig zijn geïnstalleerd en worden onderhouden dat een goede werking te allen tijde is gewaarborgd.

Het mestkanaal en de standplaats

- 7.3. Het mestkanaal dient 1,10 meter breed te zijn.
- 7.4. Het emitterend oppervlak van het mestkanaal mag niet meer dan 0,18 m² per dierplaats bedragen, of meer dan 0,18 m² per dierplaats bedragen, maar moet dan kleiner zijn dan 0,27 m² per dierplaats.
- 7.5. Gemeten vanaf de binnenzijde van de voorwand moet de lengte van de dichte vloer van de zeugenstandplaats:
- bij toepassing van een vloertrog maximaal 1,50 m zijn;
  - bij toepassing van een verhoogde trog maximaal 1,60 m zijn.
- 7.6. Het emitterend oppervlak van het mestkanaal moet worden beveiligd door een overloop.
- 7.7. Het roosteroppervlak boven het mestkanaal moet gelijk zijn aan of groter zijn dan het roosteroppervlak boven het waterkanaal.
- 7.8. Het mestkanaal mag niet in verbinding staan met het waterkanaal of andere kanalen (bijvoorbeeld met het kanaal onder de dichte bolle vloer of onder de schuine wand).
- 7.9. De schuine wand moet gemaakt zijn van niet mest aanhechtend materiaal zoals polyethyleen/polypropyleen, roestvast staal of materiaal voorzien van een coating.
- 7.10. De wand tegen de bolle vloer dient uitgevoerd te worden onder een helling die ligt in de range van 45 tot 90 graden ten opzichte van de putvloer.
- 7.11. De schuine wand tegen de achtermuur is niet vereist, indien wel toegepast dient de wand een helling van minimaal 60 graden ten opzichte van de putvloer te hebben.
- 7.12. De montage van een schuine wand dient vloeistofdicht te gebeuren, ook is het mogelijk een goot toe te passen.

Hokuitvoering en roostervloer

- 7.13. Er zijn twee soorten hokuitvoeringen mogelijk:
- a. het hok wordt uitgevoerd met gedeeltelijke rooster, waarbij het hok vooraan bestaat uit een dichte vloer. Achterin het hok dient zich het mestkanaal te bevinden. Het mestkanaal moet worden voorzien van schuine putwand(en) en een rooster;
  - b. het hok wordt uitgevoerd met in het midden een bolle vloer. Aan de voorkant dient zich een kanaal te bevinden voorzien van een rooster. Het is toegestaan om dit kanaal als een zogenaamd waterkanaal uit te voeren. Aan de achterkant moet de mest worden opgevangen in een mestkanaal, voorzien van een rooster.

- 7.14. Indien het voorste kanaal als een zogenaamd waterkanaal wordt uitgevoerd, dan geldt dient:
- het voorste kanaal zowel met als zonder goten of schuine putwand(en) worden uitgevoerd;
  - het roosteroppervlak boven het waterkanaal nooit groter te zijn dan het roosteroppervlak boven het mestkanaal;
  - de breedte van het wateroppervlak niet meer te bedragen dan 60 centimeter. Om dit te realiseren kan het waterkanaal worden uitgevoerd met een schuine wand tegen de bolle vloer. Deze dient uitgevoerd te worden onder een helling van die ligt in de range van 45 graden tot en met 90 graden ten opzichte van de putvloer. Ook is het mogelijk om twee schuine wanden in het waterkanaal te gebruiken of een goot;
  - het waterkanaal niet in open verbinding te staan met mestkanalen;
  - na elke mestrondte het waterkanaal afgelaten te worden waarna het hok gereinigd kan worden;
  - na reiniging en voor aanvang van een nieuwe ronde het waterniveau in het waterkanaal minimaal 10 centimeter te zijn.
- 7.15. Voor beide uitvoeringen geldt;
- het hok moet worden uitgerust met een brij- of droogvoerbak of met een (dwars)trog;
  - de hokafscheiding moet open of dicht worden uitgevoerd;
  - per dierplaats dient een vloeroppervlak van minimaal 0,3 m² aanwezig te zijn.

Mestafvoer

- 7.16. Voor de afvoer van de mest uit het mestkanaal moet een rioleringsysteem worden aangebracht, zodat de mest frequent en restloos kan worden uitgevoerd.
- 7.17. De doorsnede van de afvoeropening dient minimaal 150 mm te zijn, de afvoerbuisdiameter minimaal 200 mm.
- 7.18. De afvoer van mest dient zodanig te zijn gewaarborgd dat het emitterend mestoppervlak nooit groter wordt dan 0,18 m² respectievelijk 0,27 m² per dierplaats. Dit moet worden gerealiseerd middels een overloop met een minimale doorlaat van 75 mm waarvan de instroomopening zichtbaar in het mestkanaal is aangebracht.
- 7.19. De overloop moet zijn voorzien van een stankafsluiter. De overloop mag niet worden aangesloten op de hoofdleiding van het rioleringsysteem.
- 7.20. Het rioolsysteem in zijn geheel en de aansluitingen van de afvoeropeningen met de keldervloer moeten mestdicht zijn.
- 7.21. De leidingen, afsluiters en andere appendages van het rioolsysteem moeten bestand zijn tegen de corrosieve invloeden van mest en de eventueel toegevoegde middelen.
- 7.22. Het rioleringsysteem moet per mestkanaal over een centrale afsluiter beschikken. Deze afsluiter moet vloeistofdicht afsluiten en mestbestendig zijn. Wanneer de afsluiter gesloten is moet het water in het waterkanaal worden vastgehouden. De afsluiter mag niet door de opwaartse druk worden geopend.
- 7.23. De buizen van het mestafvoersysteem dienen vervaardigd te zijn van PVC en te voldoen aan KOMO, BRL 2001 (NEN Norm 7045). Buizen en hulpstukken dienen te voldoen aan sterkteklasse 41; de rubberen ringen ten behoeve van het koppelen van buizen en hulpstukken moeten van het type SBR (styreen-butadiëen rubber) zijn en voldoen aan BRL 2013 (rubberingen en flenspakkingen voor verbindingen in drinkwater en afvalwaterleidingen). Alle verbindingen voor het koppelen van buizen en hulpstukken dienen met manchetten te gebeuren. Controle op vloeistofdichtheid dient te gebeuren voor het betonstorten d.m.v. het vullen van de mestafvoerleiding met water.

Controle op de bouw van de emissie-arme stal(len)

- 7.24. De mestkanalen mogen pas worden aangebracht, nadat de mestdichte uitvoering van het rioleringsstelsel door het bevoegd gezag is gecontroleerd en is goed bevonden.
- 7.25. In de inrichting dient een verklaring van de leverancier van de rioolbuizen en -hulpstukken aanwezig te zijn waaruit blijkt dat de in de onderhavige stal(len) gebruikte rioolbuizen en -hulpstukken aan de in het vorige voorschrift genoemde specificaties voldoen.

8. VARKENSSTAL MET CHEMISCHE LUCHTWASSER 95%, BB 99.06.076

Algemeen

- 8.1. Stallen C, D, G en H moeten met een chemische luchtwasser zijn uitgevoerd (Groen Labelnummer BB 99.06.076). De stallen moeten volgens de bij de vergunning behorende tekeningen en bijlagen worden uitgevoerd, tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven.
- 8.2. Het beschikbaar hok(leef-)oppervlak:
Stal C, D en G : > 0,8 m²/dierplaats
Stal H : maximaal 0,8 m²/dierplaats
- 8.3. Het chemische luchtwassysteem met de bijbehorende leidingen en onderdelen moet zodanig zijn gedimensioneerd, geïnstalleerd en worden onderhouden dat altijd de goede werking is gewaarborgd.

Chemische wasser

- 8.4. Alle ventilatielucht die afkomstig is uit afdelingen die op de chemische wasser moeten zijn aangesloten, moet door de chemische wasser worden geleid. De in deze afdelingen gebruikte luchtafzuigkanalen, ventilatoren alsmede de chemische wasser moeten lek dicht zijn uitgevoerd.
- 8.5. Het doorstroomoppervlak in het centrale afzuigkanaal moet ten minste 1 cm² per m³ maximale ventilatiecapaciteit bedragen.
- 8.6. De chemische wasser moet een ammoniakverwijderingsrendement van tenminste 95% bewerkstelligen.
- 8.7. De chemische wasser moet bij ingebruikname van de stal in werking zijn.
- 8.8. Binnen een half jaar nadat de chemische wasser in gebruik is genomen, moet de luchtwasinstallatie zijn ingeregeld.
- 8.9. Na het installeren of opleveren van de chemische wasser moet een kopie van het opleveringscertificaat worden getoond aan het bevoegd gezag. In dit certificaat moeten de belangrijkste gegevens en dimensioneringsgrondslagen staan.
- 8.10. Op de waswatercirculatiepomp moet een doelmatige en verzegelde urenteller zijn geïnstalleerd.
- 8.11. In de spuileiding van de chemische wasser moet een door het KIWA goedgekeurde volumestroommeter worden geïnstalleerd.
- 8.12. Het gehalte aan ammoniumsulfaat in het spuiwater moet minimaal 2,1 mol/liter bedragen.

- 8.13. Het waswater moet éénmaal per 6 maanden op de volgende parameters worden geanalyseerd:
- pH;
  - ammonium (NH_4^+ -N);
  - sulfaat (SO_4^{2-}).
- Monstername en analyse van het spuiwater en de rapportage daarvan moeten worden uitgevoerd door een STERLAB /STERIN gecertificeerde instelling. Monstername en conservering moeten volgens NEN 6800 en NPR 6601 worden uitgevoerd.
- 8.14. Een afschrift van de analyseresultaten moet binnen een maand na de monstername aan het bevoegd gezag worden getoond.
- 8.15. In de leiding van de recirculatiepomp naar de sproeiers moet een aftappunt voor waswater aanwezig zijn. Vanuit dit aftappunt moet de monstername plaatsvinden.
- 8.16. Indien uit de analyseresultaten van het waswater blijkt dat de chemische wasser niet goed functioneert of dreigt niet goed te gaan functioneren, moet de vergunninghouder direct maatregelen treffen om de goede werking van de chemische wasser te waarborgen.
- 8.17. Ten minste eenmaal per jaar moet het filterpakket van de chemische wasser worden gereinigd; het reinigen mag maximaal 36 uur in beslag nemen. Daarna moet de chemische wasser direct in gebruik worden genomen.
- 8.18. De datum en het tijdstip van het stopleggen alsmede het opstarten van de chemische wasser moeten in een logboek worden bijgehouden.
- 8.19. Indien door wat voor oorzaak c.q. storing dan ook gedurende meer dan 24 uren ongezuiverde stallucht in de buitenlucht terecht komt, dan wel is gekomen, moet het bevoegd gezag onmiddellijk hiervan in kennis worden gesteld.
- 8.20. Het wasmedium van de chemische wasser moet zijn voorzien van een debietmeting en laagdebietalarmering die terstond in werking treedt als het debiet van het wasmedium te laag is voor een optimaal wassende werking.
- 8.21. Indien door onvoorziene omstandigheden het filterpakket sterk vervuult of vervuild is, moet verwisseling dan wel reiniging hiervan direct geschieden.

Controle

- 8.22. Uiterlijk negen maanden na ingebruikname van de stal moet de vergunninghouder aan het bevoegd gezag rapporteren over de werkelijke emissie van ammoniak en het reinigingsrendement van de chemische wasser. De metingen moeten plaatsvinden onder representatieve bedrijfscondities.
- 8.23. De in het vorige voorschrift genoemde rendementsmeting dient tenminste eenmaal in de 3 jaar worden uitgevoerd. De rendementsmeting moet bestaan uit een natchemische bepaling van het ammoniakgehalte van zowel de ingaande lucht voor de chemische wasser als de uitgaande lucht die de chemische wasser verlaat.
- 8.24. Een afschrift van de rendementsmeting met vermelding van de bedrijfscondities (ventilatie-debiet en aantallen aanwezige dieren) moet binnen een maand na de meting aan het bevoegd gezag worden getoond.
- 8.25. Minimaal twee keer per jaar moet de chemische wasser door de leverancier of een door het bevoegd gezag goed gekeurde deskundige worden gecontroleerd op de goede werking en worden onderhouden.

- 8.26. De chemische wasser moet wekelijks worden gecontroleerd op:
- pH van het waswater;
  - waswaterdebiet en de verdeling over het pakket;
  - spuiwaterdebiet;
  - ventilatie.
- De zuurgraad van het waswater bepaald volgens NEN 6411 en uitgedrukt in pH-eenheden mag niet lager zijn dan 3,5 en niet hoger zijn dan 4,5.
- 8.27. Wekelijks moet in een logboek worden geregistreerd:
- het aantal uren dat de waswatercirculatiepomp in werking is;
  - de hoeveelheid spuiwater;
  - de verdeling van het waswater over het pakket (goed/suboptimaal/slecht);
  - de pH van het waswater;
  - de drukval over het pakket.
- 8.28. Indien uit de wekelijkse controle blijkt dat de chemische wasser niet goed functioneert, of dreigt niet goed te gaan functioneren, moet de vergunninghouder er direct voor zorgdragen dat maatregelen worden getroffen om de goede werking van de luchtwasser te waarborgen.
- 8.29. In een logboek moet/moeten worden bewaard:
- de resultaten van de jaarlijkse controle, zoals de uitgevoerde onderhouds- of aanpassingswerkzaamheden;
  - een afschrift van het opleveringscertificaat;
  - een afschrift van de analyseresultaten van het waswater;
  - een afschrift van de rendementsmeting;
  - de aankoopbewijzen van het zuur.
- 8.30. Het logboek moet binnen de inrichting aanwezig zijn en moet op verzoek aan het bevoegd gezag worden getoond. De in het logboek opgenomen gegevens moeten 5 jaren binnen de inrichting worden bewaard.

Opslag zwavelzuur

- 8.31. Zowel verplaatsbare reservoirs als vast opgestelde reservoirs met zwavelzuur moeten worden opgesteld in een afzonderlijke, daarvoor bestemde ruimte.
- 8.32. Een opslaggebouw moet zijn opgetrokken zonder verdiepingen. Een opslaggebouw mag aan ten hoogste één zijde grenzen aan een ander gebouw of muur.
- 8.33. De vloer, wanden en deuren moeten zijn vervaardigd van onbrandbaar materiaal. De vloer, wanden en deuren moeten een brandwerendheid van tenminste 60 minuten hebben. Het dak van het opslaggebouw moet een brandwerendheid van tenminste 30 minuten bezitten.
- 8.34. Wand, vloeren en afdekkingen moeten voor wat betreft hun aansluiting op andere constructiedelen en voor wat betreft de doorvoeringen van kabels, leidingen en kanalen, een brandwerendheid bezitten overeenkomende met die van deze wanden, vloeren en plafonds, dan wel daaraan geen afbreuk doen.
- 8.35. Het opslaggebouw moet zijn voorzien van een goede natuurlijke ventilatie op de buitenlucht door middel van openingen in een wand nabij de vloer, doch niet lager dan de bovenzijde van de deurdrempel en nabij de bovenzijde van een wand of in de afdekking. Elke ventilatieopening moet een luchtdoorlatend oppervlak van tenminste 1 dm² hebben. De totale oppervlakte van de openingen moet 0,5% van het vloeroppervlak bedragen.

- 8.36. Een toegangsdeur tot een opslagplaats moet van buitenaf met een slot en sleutel of op een andere gelijkwaardige wijze afsluitbaar zijn. Een toegangsdeur moet behalve tijdens het vullen van de tank met zwavelzuur zijn afgesloten. Een toegangsdeur moet naar buiten opendraaien. Op de toegangsdeur moet duidelijk zichtbaar het waarschuwingsbord "VERBODEN VOOR ONBEVOEGDEN" zijn aangebracht.
- 8.37. Zowel aan de buitenzijde als binnenzijde van de opslagplaats, moeten op meerdere duidelijke zichtbare plaatsen waarschuwingsborden worden geplaatst, welke het gevaar van de opgeslagen stof aanduiden. Op daartoe geschikte plaatsen moet het navolgende gevaarsymbool zijn aangebracht:
"CORROSIEGEVAAR" EN "VUUR, OPEN VLAM EN ROKEN VERBODEN"
- 8.38. Het gevarensymbool moet zijn uitgevoerd overeenkomstig het Besluit veiligheidssignalering op de arbeidsplaats. (Stcrt. 1982, 142)

Opslag van zuur in een reservoir

- 8.39. De voorraad zuur moet worden bewaard in een reservoir, welke is vervaardigd van roestvaststaal of een kunststof die bestand is tegen de invloeden van het te bewaren zuur.
- 8.40. Het reservoir moet zijn voorzien van een opschrift waarop duidelijk staat vermeld: "ZWAVELZUUR".
- 8.41. Het reservoir moet zo zijn uitgevoerd, dat daarin geen overdruk kan ontstaan.
- 8.42. Het reservoir met zuur moet zijn opgeslagen in een speciaal voor dit doel bestemde ruimte. In deze ruimte mogen geen stookinstallaties of andere warmte afgevend apparatuur zoals luchtverhitters en warmtewisselaars zijn opgesteld. Tevens mogen in deze ruimten geen werkzaamheden worden verricht waarbij risico voor beschadiging van het reservoir bestaat.
- 8.43. Het reservoir moet geplaatst zijn in een vloeistofdichte bak welke tenminste de inhoud van het reservoir kan bevatten (1000 liter). De wanden en vloer van deze vloeistofdichte bak moeten bestand zijn tegen de invloed van zuur. In of nabij de lekbak mogen geen andere stoffen worden opgeslagen.
- 8.44. Het eventuele opgevangen zwavelzuur moet met behulp van een pomp uit de lekbak worden verwijderd.
- 8.45. Bij het reservoir moet voldoende verlichting aanwezig zijn.
- 8.46. Het reservoir mag voor ten hoogste 80% met vloeistof zijn gevuld.
- 8.47. Lek- en morsvloeistof moet zo snel mogelijk worden afgevoerd naar het reservoir of afsluitbare vaten.
- 8.48. Gemorste vloeistoffen moeten direct geïmmobiliseerd worden. In de inrichting moeten daartoe voldoende absorberende en neutraliserende middelen, voor onmiddellijk gebruik gereed, aanwezig zijn.
- 8.49. Nabij de slanghaspel moet op een duidelijk zichtbare plaats een waarschuwingsbord worden geplaatst, waarop duidelijk is vermeld dat: "DE SLANGHASPEL ALLEEN MAG WORDEN TOEGEPAST OM TENEINDE IN GEVAL VAN LEKKAGE, MORSEN OF ANDERSZINS, VLOEREN EN APPARATUUR MET OVERMAAT AAN WATER SCHOON TE SPOELEN".
- 8.50. Een stationair reservoir moet gesloten zijn uitgevoerd en aan de bovenzijde zijn voorzien van een mangat.

- 8.51. Een stationair reservoir moet aan de bovenzijde zijn voorzien van een vulleiding, een ontluichtingsleiding en een overloopleiding. De ontluichtings- en de overloopleiding moeten tenminste dezelfde diameter bezitten als de vulleiding. De ontluichtingsleiding en de overloopleiding moeten in de opvangbak circa 0,1 m boven de bodem uitmonden. De overloopleiding moet zijn voorzien van een hevelbreker. De ontluichtingsleiding en de overloopleiding moeten binnen de opvangbak uitmonden.
- 8.52. De overloopleiding mag nergens hoger zijn gelegen dan de uitmonding van de ontluichtingsleiding
- 8.53. Indien een stationair reservoir is voorzien van een onderaansluiting moet hierop zo dicht mogelijk bij het reservoir een afsluiter zijn geplaatst.
- 8.54. Een stationair reservoir moet zijn voorzien van een niveaumeetinstallatie. Peilglazen zijn niet toegestaan.
- 8.55. In de zuigleiding moet een doelmatige afsluiter van tegen de inwerking van de opgeslagen vloeistof bestand materiaal aanwezig zijn.
- 8.56. Het vullen van het reservoir moet geschieden uit een tankwagen door een zowel aan de aanvoerende tankwagen als aan de vulleiding gekoppelde loslang. De tankwagen moet tijdens het vullen in de open lucht zijn opgesteld.
- 8.57. De plaats waar het transportreservoir op de vulleiding moet worden aangesloten moet duidelijk zijn gekenmerkt met de aanduiding "ZWAVELZUUR".
- 8.58. De plaats waar het vulpunt is aangebracht mag niet toegankelijk zijn voor het publiek.
- 8.59. Alvorens met het vullen van de tank wordt begonnen moet door vaststelling van de vloeistofstand in het reservoir de mate van vulling nauwkeurig worden vastgesteld.
- 8.60. Het vullen van het reservoir moet geschieden met zodanige voorzorgen, dat lekken en morsen van vloeistof wordt voorkomen.
- 8.61. Indien het vulpunt buiten een gebouw is gelegen moet een geheel afsluitbare vloeistofdichte en productbestendige opvangbak zijn aangebracht met een voldoende groot oppervlak en die tenminste de inhoud van de vulslang kan bevatten of een tenminste even effectieve voorziening om gemorst product op te vangen. Eventuele doorvoeringen moeten eveneens productbestendig en vloeistofdicht zijn uitgevoerd.
- 8.62. Gemorst product moet direct worden verwijderd.

Transport zuur door leidingen

- 8.63. Pompen voor het transport van zuur van het reservoir naar het doseerpunt moeten in de ruimte voor de opslag worden geplaatst.
- 8.64. In de transportleidingen voor zuur moeten voorzieningen zijn aangebracht waardoor voorkomen wordt dat in de leidingen een te hoge druk wordt opgebouwd
- 8.65. Alle leidingen en appendages moeten bestand zijn tegen de inwerking van de toegepaste zuren.
- 8.66. Het reservoir, leidingen en appendages moeten vloeistofdicht zijn uitgevoerd.
- 8.67. Het vulpunt en de doseerpompen voor het verpompen van zuur moeten in of boven een vloeistofdichte opvangbak zijn geplaatst.

- 8.68. De doseerpompen mogen alleen worden gebruikt voor het verpompen van de betreffende zuren.
- 8.69. Doseerleidingen moeten bestaan uit vast leidingwerk van hogedruk polyethyleen. Verbindingen en koppelingen moeten worden uitgevoerd als flens- of lasverbinding.

Opslag spuiwater

- 8.70. Het spuiwater van de chemische luchtwassers dient te worden opgeslagen in een speciaal hiervoor bestemde opslagruimte.
- 8.71. De wanden en vloer van de opslagruimte moeten bestand zijn tegen de invloed van het spuiwater. Bewijzen van de behandeling die de wanden en de vloer van de opslagkelder voor het spuiwater van de chemische luchtwassers hebben ondergaan moeten binnen de inrichting aanwezig zijn.
- 8.72. De spuiwateropslag moet voldoende inhoud hebben en mag niet zijn voorzien van een overstort. Afvoer naar de mestkelder in de stal (die daarmee in open verbinding staat met de dieren) is niet toegestaan in verband met het gevaar van vrijkomen van zwavelwaterstofgas (H₂S).
- 8.73. Het is niet toegestaan spuiwater in de riolering te brengen.

Afvoer van spuiwater [alleen van toepassing bij ontheffing Meststoffenwet]

- 8.74. De afvoer van het spuiwater dient te worden geregistreerd (hoeveelheid en concentratie). Deze registratiegegevens worden gedurende een periode van 5 jaar bewaard en zijn beschikbaar voor controle door het bevoegde gezag.

Incidenten/onregelmatigheden

- 8.75. Bij een opslagplaats voor zwavelzuur moet een duidelijk leesbare instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van incidenten. Deze instructie moet de namen, telefoonnummers en faxnummers bevatten van onder andere verschillende nood- en hulpdiensten en van andere instanties en personen waarmee in het geval van incidenten contact opgenomen moet worden. Tevens moet in deze instructie de benodigde gegevens zijn vermeld van een erkend bedrijf voor verwerking.
- 8.76. Personen die toegang hebben tot de opslagplaats voor zwavelzuur moeten deskundig zijn met betrekking tot de aard en de gevaarsaspecten van de opgeslagen stoffen en de te nemen maatregelen bij onregelmatigheden. Deze personen moeten daartoe een schriftelijke instructie of opleiding hebben ontvangen. Hiervan moet een bewijs aanwezig zijn.

9. OPSLAG VAN (LICHT-)ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN EN CHEMICALIËN IN EMBALLAGE

- 9.1. De verpakking van brandbare vloeistoffen, en van andere chemicaliën moet dicht zijn, geschikt voor de desbetreffende stof en voldoende sterk. Bewaring van voornoemde stoffen is niet toegestaan in trappenhuizen van gebouwen en op plaatsen die kunnen dienen als vluchtweg in geval van brand of anderszins.
- 9.2. De opslag van meer dan 25 kg of I K1- en K2-vloeistoffen ((licht-)ontvlambare vloeistoffen), oxiderende stoffen, (zeer) vergiftige stoffen, schadelijke stoffen, corrosieve stoffen of irriterende stoffen in emballage (zoals ontvettingsmiddelen, reinigingsmiddelen, verf e.d.) moeten, met uitzondering van de werkvoorraden welke voor een goede bedrijfsvoering noodzakelijk zijn, worden bewaard in een daarvoor geschikte losse kast uitgevoerd overeenkomstig hoofdstuk 7 en de paragrafen 11.1, 11.2, 11.3 en 11.7 van CPR 15-1 voor zover deze voorschriften betrekking hebben op een losse kast.
- 9.3. Handelingen met en etikettering van de in het vorige voorschrift bedoelde stoffen dienen te voldoen aan het gestelde in hoofdstuk 6 van de richtlijn CPR 15-1.

10. CENTRALE VERWARMING MET EEN NOMINALE BELASTING TOT 130 KW

Aardgasgestookt toestel

- 10.1. Een aardgasgestookt toestel moet voldoen aan de CE-merk of GIVEG-keuringseisen, voorzover deze betrekking hebben op de beveiliging, de ontsteking en het ontwijken van gas en moet rechtmatig zijn voorzien van het CE-merk of GIVEG-merk.
- 10.2. Een stooktoestel moet voor de ingebruikneming, alsmede na elke reparatie en wederafstelling van de installatie, aan de hand van de CE-merk of GIVEG-keuringseisen op goed en veilig functioneren worden gecontroleerd door het aardgasleverend bedrijf, het Gastec N.V. of een ander door het aardgasleverend bedrijf erkende deskundige.
- 10.3. Een aardgasinstallatie als gedefinieerd in de norm NEN 1078, alsmede de ruimte waarin deze installatie is opgesteld, moet voldoen aan de voorschriften gesteld in de norm NEN 1078.
- 10.4. De uitmonding van het verbrandingsgasafvoersysteem van een aardgasgestookt stooktoestel moet voldoen aan de daaraan gestelde voorschriften in NEN 1078 en moet daarbij ten minste uitmonden in het gebied "vrije uitmonding" zoals in bedoelde norm is aangegeven.
- 10.5. Een stook- of verwarmingsinstallatie wordt zo vaak als voor de goede werking noodzakelijk is, onderhouden en afgesteld. Een verwarmingsinstallatie en een verbrandingsgasafvoersysteem worden ten minste een maal per jaar gereinigd en beoordeeld op noodzakelijke afstelling, onderhoud en reparaties.

11. KOEL- EN VRIESINSTALLATIES

Toelichting:

Koel- en vriesinstallaties moeten voor wat betreft het gebruik van koelmiddelen alsmede ten aanzien van de lekdichtheid voldoen aan het gestelde in het "Besluit ozonlaag afbrekende stoffen Wms 2003" danwel het "Besluit broeikasgassen Wms 2003" en de regeling lekdichtheid koelinstallaties 1997.

- 11.1. Koelinstallaties moeten voor wat betreft de veiligheidsaspecten voldoen aan het gestelde in de norm NEN 3380.
- 11.2. De ruimte waar de koelinstallatie is opgesteld moet voldoende zijn geventileerd.
- 11.3. Koel- en vriesinstallaties moeten zodanig zijn geïsoleerd of opgesteld, dat condensvorming in niet tot de inrichting behorende ruimten niet kan optreden.
- 11.4. Condensaat van koel- en vriesinstallaties moet naar de riolering worden afgevoerd, dan wel anderszins worden opgevangen en afgevoerd dat geen overlast buiten de inrichting wordt veroorzaakt.

Koelmotoren

- 11.5. De elektrische apparatuur en de bedrading moeten zodanig zijn geïsoleerd, dat deze door koudemiddel of -damp niet kunnen worden aangetast.
- 11.6. In de ruimte waar de koelcompressoren staan opgesteld mag geen opslag van brandbare stoffen plaats vinden.
- 11.7. Een koel- en/of vriesinstallatie moet te allen tijde bereikbaar zijn voor bediening, inspectie en onderhoud.
- 11.8. In de inrichting moet een inspectie- en preventief onderhoudsschema van de koelinstallatie aanwezig zijn; het bedoelde schema moet te allen tijde voor de controlerend ambtenaar beschikbaar zijn.

12. MILIEUZORG

- 12.1. Bij vervangingsinvesteringen van opstallen, installaties, apparatuur of bedrijfsinrichting dient vooraf vastgesteld te worden of de voorgenomen vervanging voldoende tegemoet komt aan milieu-aspecten zoals hoog rendement door beperkt energieverbruik, verantwoord materiaal gebruik, isolatie, herbruikbaarheid bij vervanging, alternatieve duurzame energievoorziening, beperkte stikstofdioxiden emissie, etc.

Besparing van grondstoffen en voorkomen afvalstoffen

- 12.2. De in de inrichting vrijkomende afvalstoffen moeten met het oog op hergebruik zoveel mogelijk naar soort worden gescheiden, verzameld, bewaard en afgevoerd. Dit geldt in ieder geval voor de volgende afvalstoffen:
papier en karton;
glas;
metalen inclusief blik en aluminium;
hout;
aardewerk, puin en beton;
polyethleen cq polyethyleen (o.a. landbouwfolie);
Hiervan mag worden afgeweken als onvoldoende afzetmogelijkheden voorhanden zijn ofwel als afvoer alleen mogelijk is tegen onevenredig hoge kosten. Een en ander is ter beoordeling van het bevoegd gezag.
- 12.3. Grond- en hulpstoffen die, om welke reden dan ook, niet meer in de inrichting worden toegepast moeten zo spoedig mogelijk uit de inrichting worden verwijderd. Voor verwijdering van deze stoffen moet onderzocht worden of nuttige toepassing van deze stoffen elders nog mogelijk is.
- 12.4. In de inrichting moet het ontstaan van afvalstoffen ten gevolge van verpakkingsmaterialen, waar nodig en voorzover hiervoor materialen en technieken beschikbaar en economisch haalbaar zijn, worden voorkomen. Hiertoe moeten eenmalige verpakkingen worden vermeden en moet gebruik worden gemaakt van milieuvriendelijke verpakkingsmaterialen en technieken, zoals herbruikbare of recyclebare verpakkingen/verpakkingsmaterialen.

Waterbesparing

- 12.5. Lekverliezen van water en inefficiënt watergebruik ten gevolge van niet optimaal gebruik van apparatuur moet worden voorkomen.
- 12.6. Het waterverbruik (in m³) moet jaarlijks worden geregistreerd. Deze registratie moet in een milieulogboek worden opgenomen.
- 12.7. De vergunninghouder is gehouden om in overleg met het bevoegd gezag bij innovatie, renovatie of vervanging van bedrijfsonderdelen en bedrijfsprocessen die waterbesparingsmaatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem verlangd kunnen worden.
- 12.8. Binnen de inrichting dient voor schoonmaakdoeleinden zo min mogelijk drink- of grondwater te worden gebruikt.

Milieulogboek

- 12.9. Er moet een milieulogboek worden bijgehouden, waarin vanaf het van kracht worden van de beschikking ten minste de volgende zaken worden opgenomen; deze beschikking, alsmede overige relevante (milieu)vergunningen; de resultaten van de in deze vergunning voorgeschreven keuringen en/of metingen en registraties; de resultaten van de in deze vergunning voorgeschreven onderzoeken; de bevindingen van alle inspecties die met betrekking tot de zorg voor het milieu van belang zijn;

datum, tijdstip en alle van belang zijnde gegevens (zoals tijdstip, tijdsduur, aard, hoeveelheid, oorzaak, plaats en windrichting) van voorgevallen incidenten die van invloed zijn op het milieu, met vermelding van de genomen maatregelen.

ongedierte bestrijdingsplan;

de registratie van bedrijfsafvalstoffen; deze registratie moet geschieden per categorie zoals papierafval, metaalafval, plasticafval, grofvuil; per afgevoerde partij moeten de transporteur en de hoeveelheid van het bedrijfsafval worden aangegeven;

de registratie van gevaarlijke afvalstoffen over een periode van ten minste 5 jaar; de registratie moet geschieden naar aard en samenstelling; tevens moet de datum van afvoer van de betreffende partij afval, de hoeveelheid en de naam van de transporteur worden geregistreerd;
het logboek van de stookinstallatie.

- 12.10. Het milieulogboek moet te allen tijde beschikbaar zijn voor inzage door een door het bevoegd gezag aangewezen toezichthoudend ambtenaar.

13. ENERGIE-EFFICIENCY

Registratie van het energieverbruik

- 13.1. Het energieverbruik moet jaarlijks worden geregistreerd. Hiertoe moeten de volgende energiestromen worden geregistreerd:
  - a. het aardgasverbruik (of andere brandstoffen) in m³;
  - b. het elektriciteitsverbruik in kWh;
  - c. het brandstofverbruik ten behoeve van transportbewegingen van tot de inrichting behorende voertuigen.
- 13.2. De voornoemde registraties moeten worden opgenomen in het in voorschrift 12.9. bedoelde milieulogboek.

Verlichting

- 13.3. Voor buiten-, algemene- en accentverlichting mag geen gebruik worden gemaakt van gloeilampen. Hierbij moeten zoveel mogelijk energiebesparende verlichtingsapparatuur, zoals reflecterende armaturen met spaarlampen worden toegepast.
- 13.4. Voor de ruimteverlichting dient gebruik te worden gemaakt van energie-arme verlichtingsapparatuur, zoals spaarlampen of TL-verlichting.

14. NAZORG

- 14.1. Uiterlijk drie maanden voordat de activiteiten van de inrichting worden beëindigd moet hiervan schriftelijk melding worden gedaan aan het bevoegd gezag. Bij deze melding moeten tevens de volgende gegevens worden overgelegd; de wijze waarop de in de inrichting aanwezige grond-, hulp- en afvalstoffen en overige milieuschadelijke stoffen zullen worden verwijderd; de toekomstige bestemming en gebruik van de gebouwen en het terrein van de inrichting, voor zover dit bij de vergunninghouder bekend is; een plattegrond met daarop de ligging van eventuele ondergrondse tanks, inclusief afschriften van de laatste keuringsrapporten. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van het buiten werking stellen van de inrichting.

15. MESTVERGISTING

Algemeen

15.1

Binnen de inrichting mag op jaarbasis maximaal worden verwerkt:

- 7.400 ton dierlijke mest eigen bedrijf (vleesvarkensdrijfmest);
- 2.000 ton energiemais / 60 ton koolzaad, zijnde Co-substraten (positieve lijst);

15.2

Van alle verwerkte producten genoemd in het vorige voorschrift dient een goede registratie plaats te vinden, zodanig dat een goede controle hierop mogelijk is. De registratie dient minimaal de data, de hoeveelheid en de soort mest / Co-substraat weer te geven.

15.3

Daar waar in deze vergunning is voorgeschreven dat degene die de inrichting drijft, verplicht is metingen, keuringen en controles aan installaties of installatieonderdelen te verrichten of te laten verrichten, moeten de resultaten daarvan ten minste 5 jaar dan wel ten minste tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerstvolgende meting, keuring of controle worden bewaard en ter inzage worden gehouden voor het bevoegd gezag.

15.4

Degene die de inrichting drijft is verplicht aan een daartoe door het bevoegd gezag aangewezen ambtenaar op diens eerste verzoek alle berekeningen ten behoeve van leidingen, tanks, appendages, akoestische gegevens, emissiegegevens en dergelijke, en periodieke onderhoudsschema's en inspecties ter inzage te geven.

Nazorg

15.5

Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten:

- moeten machines en installaties en/of onderdelen, welke in een slechte staat van onderhoud verkeren en een bedreiging vormen voor het milieu, buiten werking worden gesteld;
- moeten installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, zijn verwijderd tenzij deze in een goede staat van onderhoud verkeren;
- dienen de in de inrichting aanwezige (gevaarlijke) afvalstoffen uit de inrichting of het betreffende inrichtinggedeelte te worden verwijderd.

Externe veiligheid

Rook- en vuurverbod

15.6

In de omgeving van de mestvergistingsinstallatie (waarbij inbegrepen de mestvergister, mestopslag, de ruimte van de warmtekrachtcentrale, de gasopvang) is roken en op open vuur verboden. Op daartoe geschikte plaatsen moet een veiligheidsteken overeenkomstig het Besluit veiligheids- en gezondheidssignalering (Stb. 1993, 530) duidelijk zichtbaar zijn aangebracht.

Zone-indeling

15.7

Uiterlijk bij het in gebruik nemen van de inrichting dient voor de gehele inrichting, met betrekking tot gasontploffingsgevaar, een gevarenczone-indeling in acht worden genomen van **10 meter** rondom de gehele biogas-installatie. Hiervoor dient de Nederlandse Praktijkrichtlijn 7910 (NPR 7910) te worden gehanteerd.

15.8

Werkzaamheden zoals onderhoud, reparatie en nieuwbouw binnen de gevarenczones mogen slechts met toestemming van de bedrijfsleiding plaatsvinden. Bij deze toestemming moet zijn aangegeven:

- a. welke moeten worden getroffen teneinde brand en/of explosies te voorkomen;
- b. welke middelen moeten worden gebruikt om brand te bestrijden en andere situaties ongedaan te maken;
- c. welke werkzaamheden verricht mogen worden;
- d. hoe een veilige situatie gedurende de werkzaamheden wordt gewaarborgd.

Gasdetectie

15.9

In de inrichting moet een gasdetectiesysteem voor methaan (CH₄) en zwavelwaterstof (H₂S) aanwezig te zijn.

Op daarvoor in aanmerking komende plaatsen (vergister, navergister en leidingen voor biogas) dienen met het gasdetectiesysteem de concentraties methaan en zwavelwaterstof te worden gemeten.

De metingen moeten gedurende de eerste zes maanden, wekelijks plaats te vinden en in een logboek te worden bijgehouden en na een half jaar te worden geëvalueerd.

Na het eerste half jaar moet dit minimaal één keer per maand plaats te vinden en in een logboek worden bijgehouden.

Bliksemafleiding en statische electriciteit

15.10

De uitvoering, de inspectie en het onderhoud van de bliksemafleider- en van de aardingsinstallaties moeten geschieden overeenkomstig NEN 1014.

15.11

Installaties moeten, als dit op grond van hoofdstuk 5 uit het Arboinformatieblad AI-25: "preventie van zware ongevallen door gevaarlijke stoffen" noodzakelijk worden geacht, tegen elektrostatische oplading zijn beschermd.

15.12

Aardverbindingen of elektrostatische verbindingen voor de afvoer van elektrostatische lading en bliksemafleiderinstallaties moeten ten minste éénmaal per jaar door een erkend installatiebedrijf worden doorgemeten. De schriftelijke verklaring moet in een logboek worden bijgehouden.

Energie

15.13

De registratie van het energiegebruik gebeurt per jaar.

De vergunninghouder houdt deze gegevens drie jaar in het bedrijf ter inzage voor het bevoegd gezag. Deze registratie wordt eventueel gecombineerd met het centraal registratiesysteem.

15.14

Jaarlijks moet onderhoud worden uitgevoerd aan de stook- en verwarmingsinstallatie. Ten minste eenmaal per jaar moet, met het oog op een optimale verbranding in de installatie, een beoordeling worden uitgevoerd van de noodzakelijke afstelling en staat van onderhoud. Beoordeling, afstelling, onderhoud en reparaties moet geschieden door een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de certificatieregeling voor het uitvoeren van onderhoud en inspecties aan stookinstallaties, of over gelijkwaardige deskundigheid beschikt. Meetrapporten en verdere rapportage van het onderhoud moeten worden opgenomen in het logboek van de installatie, en moeten drie jaar ter inzage voor het bevoegd gezag worden gehouden.

15.15

Vergunninghouder dient jaarlijks te rapporteren over de voortgang van mogelijke energie-efficiencyverbeteringsmaatregelen.

Het rapport moet de volgende gegevens over het voorgaande kalenderjaar bevatten:

- a.
  1. het aardgasverbruik in m³;
  2. het biogasgebruik in m³ van de gasmotor;
  3. het biogasgebruik in m³ van de fakkels;
  4. de totale hoeveelheid opgewekte electriciteit in kWh;
  5. de hoeveelheid aan het openbare net geleverde electriciteit in kWh;
  6. het elektriciteitsverbruik van de inrichting in kWh;
  7. eventuele andere energiedragers in gewichts- en volume-eenheid.
- b. een overzicht van voorgenomen energie-efficiencymaatregelen.

Geluid (Maatregelen en voorzieningen)

15.16

In de inrichting mogen alleen verbrandingsmotoren in werking zijn welke zijn voorzien van een in goede staat zijnde geluiddemper.

15.17

Van het gebouw waarin de verbrandingsmotor is geplaatst moeten ramen en deuren in de gevels van dat gebouw gesloten zijn behoudens voor het onmiddellijk doorlaten van personen en/of goederen.

Bodembescherming

15.18

Het is verboden vloeistoffen definitief op of in de bodem te brengen.

15.19

De gedeelten van de inrichting waar ten gevolge van de bedrijfsvoering voor het milieu schadelijke (vloeij)stoffen op of in de bodem kunnen komen, moeten zijn voorzien van een vloer die bestand is tegen die (vloeij)stoffen. De vloer moet zodanig zijn uitgevoerd dat (vloeij)stoffen of verontreinigd hemelwater niet in de bodem of het oppervlaktewater kunnen geraken.

15.20

Een riolering voor de afvoer van afvalwater of verontreinigd hemelwater moet vloeistofdicht zijn en bestand tegen de daardoor afgevoerde (vloeij)stoffen.

15.21

Er moeten doelmatige voorzieningen zijn getroffen om bij eventuele lekkage van de warmtekrachtcentrale smeerolie op te kunnen vangen zodanig dat voorkomen wordt dat smeerolie in de bodem kan geraken.

Opslag mest- en CO-substraten

15.22

Binnen de inrichting mogen maximaal 2.000 ton (energie)mais en 60 ton koolzaad aan Co-substraten worden opgeslagen ten behoeve van de verwerking tot biogas.

15.23

In de inrichting mogen alleen Co-substraten worden opgeslagen of bewerkt die genoemd zijn op de 'positieve lijst' in het kader van de Meststoffenwet.

15.24

De verwerkingsruimten, de laad- en losplaatsen van mest en Co-producten en de opslagplaatsen moeten zijn voorzien van vloeistofkerende vloer.

15.25

De mengtank c.q. -bassin en leidingen moeten mestdicht worden uitgevoerd.

15.26

De mengruimten moeten schoon worden gehouden.

15.27

Eventuele restanten van Co-substraten moeten direct op een zodanige wijze worden opgeslagen dat er geen geuroverlast kan plaatsvinden.

15.28

Een sleufsilos moet zodanig zijn gesitueerd dat de afstand tot woningen van derden of gevoelige objecten ten minste 50 meter bedraagt.

15.29

Natte producten moeten zijn opgeslagen op een vloeistofkerende plaat van beton met een opstaande rand. De betonplaat moet zodanig zijn geconstrueerd dat vocht wordt opgevangen in een goot. Al het uitzakkende vocht en verontreinigd hemelwater moet worden opgevangen en door middel van een vloeistofdichte leiding worden afgevoerd naar een opvangput / mestopslag.

15.30

Indien sprake is van Co-substraten met een droge stofgehalte lager dan 60%, moet deze blijvend zijn afgedekt met een kunststoffolie, behalve tijdens het uithalen van het product.

15.31

Eventuele beschadigingen aan de afdekfolie moeten zo spoedig mogelijk worden gerepareerd.

15.32

Het vrijkomen van percolatiewater moet worden voorkomen door middel van het goed afdekken van een sleufsilos of voederkuil.

15.33

Een opslag waaruit perssappen en eventueel percolatiewater kunnen vrijkomen, moet zijn voorzien van een vloeistofkerende vloer. De perssappen moeten via de bedrijfsriolering worden afgevoerd naar een opvang- /mestput.

Mestvergister

Voormengsilos, vergister en opslag uitgegiste mest

15.34

De voormengsilos, de vergister en opslag uitgegiste mest moeten voldoen aan de Richtlijnen Mestbassins 1992 (RM 1992).

Mestvergister

15.35

De mestvergister en gasopvang dient zodanig te zijn geconstrueerd dat deze bestand zijn tegen de maximale gasdruk die binnen het systeem kan optreden.

Biogasopvang (biogasopslag, biogasbuffer)

15.36

De biogasopvang mag voor slechts voor 90 % worden gevuld met biogas. Een geijkte drukmeter of een andere methode waarmee hetzelfde resultaat wordt bereikt, dient dit te registreren.

15.37

Indien de opslag van biogas een niveau bereikt van 90 % moet de warmtekrachtinstallatie in werking treden.

15.38

Het materiaal van de gaszak moet bestendig zijn tegen de inwerking van biogas. Alvorens de gaszak in gebruik te nemen dient hiervan een certificaat of anderszins bewijs ter goedkeuring te worden overgelegd aan het bevoegd gezag, waarin staat vermeld dat het toegepaste materiaal van voldoende kwaliteit is.

15.39

De gasopvang dient zodanig te zijn geconstrueerd dat deze bestand zijn tegen de maximale gasdruk die binnen het systeem kan optreden.

15.40

De leverancier van de gasopvang dient aan te tonen dat de gasopvang op een deugdelijke wijze is geconstrueerd. Dit dient te blijken sterkteberekeningen of door een certificaat of anderszins bewijs, waarin staat vermeld dat de toegepaste constructie van voldoende kwaliteit is.

Overdrukbeveiliging – fakkel

15.41

Indien de opslag van biogas een niveau bereikt van 95% dan dient de toevoerklep naar de fakkelinstallatie automatisch te worden geopend totdat de normale bedrijfsdruk weer is bereikt.

15.42

De fakkelinstallatie mag alleen in werking zijn op het moment dat het biogas als gevolg van een storing in de warmtekrachtinstallatie of onderhoud, niet kan worden benut en gelijktijdig de biogasopslag voor 95% is gevuld of in het geval van het testen van de fakkelinstallatie. Een automatische voorziening dient de fakkel uit te schakelen op het moment dat de vulling van de biogasopslag voldoende is teruggelopen.

15.43

De gasopslag moet worden voorzien van een noodafblaasinrichting en een waterslot of een gelijkwaardige voorziening, zodat in geval van storing bij de warmtekrachtinstallatie en een gelijktijdige storing van de fakkelinstallatie geen overdruk ontstaat in de gashouder.

15.44

De fakkelvlam mag niet leiden tot brandgevaar in de omgeving van de fakkel.

15.45

De fakkelinstallatie moet zijn voorzien van een deugdelijke voorziening, zodanig dat er buiten de inrichting geen sprake is van lichthinder.

15.46

De goede werking van de fakkelinstallatie moet zijn gewaarborgd.

15.47

In de fakkelinstallatie moet een beveiliging zijn aangebracht, die voorkomt dat er vlamterugslag in het leidingsysteem kan optreden, terwijl een vrije doorstroming van het biogas blijft gewaarborgd.

15.48

In de biogasleiding naar de fakkel moet een handbediende afsluiter zijn aangebracht, die altijd bereikbaar moet zijn.

Toelichting: Dit is nodig om bijvoorbeeld onderhoud aan de fakkel te kunnen verrichten.

15.49

De fakkelinstallatie dient jaarlijks door een deskundige te worden gecontroleerd op goede werking.

Overdrukbeveiliging of gelijkwaardige noodafblaasinrichting

15.50

De gasopslag moet worden voorzien van een overdrukbeveiliging en een waterslot of een gelijkwaardige voorziening, zodat in geval van storing bij de warmtekrachtinstallatie geen overdruk ontstaat in de gashouder.

15.51

Indien de opslag van biogas een niveau bereikt van 95% dan dient de overdrukbeveiliging in werking te treden totdat de normale bedrijfsdruk weer is bereikt.

15.52

De overdrukbeveiliging dient goed te worden onderhouden teneinde de goede werking ervan te waarborgen.

Ontzwaveling

15.53

Het biogas moet worden gezuiverd c.q. worden ontzwaveld door biologische binding (toevoeging van lucht) in de vergistingstank tot een concentratie van maximaal 250 ppm zwavelwaterstof, of door toepassing van een andere ontzwavelingsmethode waarmee hetzelfde resultaat wordt bereikt.

Toelichting: Het zwavelwaterstofgehalte kan variëren van 50 tot 300 ppm, en is gemiddeld lager dan 250 ppm. Naast de noodzaak om het milieu te beschermen, is ontzwaveling tot het genoemde niveau nodig om onnodige slijtage aan de warmtekrachtinstallatie te voorkomen. Voor verdere toelichting zie paragraaf 4.5.2 en van de handleiding bij deze standaardvergunning (deel 1/3).

15.54

De concentratie van zwavelwaterstof moet tenminste éénmaal per maand worden gemeten en worden geregistreerd in een logboek. Het jaargemiddelde van de maandelijkse metingen dient onder 250 ppm zwavelwaterstof te liggen.

Warmtekrachtinstallatie

15.55

De met biogas te stoken warmtekrachtinstallatie moet voldoen aan de 'Veiligheidsvoorschriften voor aardgasmotoren' van de Commissie Veiligheid Installaties voor het stoken van Aardgas (VISA, deel C), uitgave 1994.

15.56

De warmtekrachtinstallatie moet voldoen aan NEN 2078 (GAVO deel 2) 'Eisen voor industriële gasinstallaties'.

Toelichting: indien de warmtekrachtinstallatie voldoet aan NEN 2078 (GAVO deel 2) dan hoeft de ruimte waarin de warmtekrachtcentrale staat opgesteld niet explosieveilig te worden uitgevoerd, tenzij deze ruimte vanwege een andere bron in een gevarezone wordt ingedeeld.

15.57

Een warmtekrachtinstallatie is zodanig opgesteld dat geen gevaar voor brand is te duchten. Een warmtekrachtinstallatie is tegen mechanische beschadiging en ongewenste handelingen van onbevoegden beschermd. Indien de warmtekrachtinstallatie in een ruimte is opgesteld dan is die ruimte tijdens het in werking zijn van de installatie:

- a) voorzien van een doelmatige ventilatie, zodanig dat de interne warmte-ontwikkeling geen aanleiding geeft tot onveilig functioneren van de opgestelde warmtekrachtinstallatie
- b) niet als opslag- of bergruimte in gebruik, en
- c) geen tijdelijke bewaarplaats van stoffen of voorwerpen die brand of explosie kunnen veroorzaken.

Toelichting: overgenomen uit Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer

15.58

De gasdrukverhoger die het biogas van de opslag naar de warmtekrachtinstallatie transporteert moet voldoen aan de eisen zoals die gesteld zijn in hoofdstuk 7 van de NEN 2078.

15.59

In de leiding tussen de gasdrukverhoger en de warmtekrachtinstallatie dient een vlamdover te zijn aangebracht.

15.60

Toelichting: indien geen gasdrukverhoger wordt toegepast

In de leiding tussen de gasopvang en de WKK dient een vlamdover te zijn aangebracht.

15.61

Verbrandingsgassen worden naar de buitenlucht afgevoerd door middel van een gasdichte afvoerleiding. De uitmonding van de uitlaat bevindt zich op een zodanige plaats dat hinder voor de omgeving wordt voorkomen.

15.62

De wanden van een verbrandingsgasafvoersysteem moeten bestand zijn tegen de eventueel in de verbrandingsgassen aanwezige agressieve stoffen.

15.63

Het verbrandingsgasafvoersysteem van de gasmotor bestaande uit rookgasleidingen en primaire en secundaire geluiddemper moet voldoen aan de eisen voor verbrandingsgasafvoersystemen gesteld in NEN 1078 en zodanig te worden gereinigd zonder dat roet of ander vuil zich buiten de inrichting kan verspreiden.

15.64

De warmtekrachtinstallatie wordt voor de ingebruikneming en vervolgens eenmaal per twee kalenderjaren op goed functioneren gecontroleerd aan de hand van de 'Veiligheidsvoorschriften voor aardgasmotoren van de Commissie Veiligheid Installaties voor het stoken van Aardgas (VISA deel C), uitgave 1994.

15.65

Bij de controle genoemd in voorgaand voorschrift worden tevens alle installatieonderdelen, die met biogas in aanraking komen, op goed en veilig functioneren geïnspecteerd.

15.66

De gasmotor moet voor ingebruikname en vervolgens telkens na twee jaar worden gecontroleerd op goed functioneren door een SCIOS (Stichting Certificatieregeling voor inspectie en onderhoud aan Stookinstallaties) gecertificeerd onderhouds- en/of inspectie bedrijf.

15.67

Een verklaring en/of bewijs, dat de inspectie is uitgevoerd, moet in het milieulogboek worden opgenomen.

Trafo-ruimte

15.68

De constructie van de transformatorruimte moet een brandwerendheid hebben van ten minste 30 minuten, bepaald overeenkomstig de norm NEN 3884.

15.69

De deur van de transformatorruimte moet een brandwerendheid hebben van ten minste 30 minuten, bepaald overeenkomstig de norm NEN 3885; de bedoelde deur moet behoudens voor inspectie en onderhoud gesloten zijn.

15.70

De transformatorruimte moet door middel van een doelmatig ventilatiesysteem op de buitenlucht zijn geventileerd, de ventilatie-openingen mogen niet zijn afgesloten.

15.71

De eventueel in de transformatoren toegepaste koelvloeistof mag niet van een soort zijn, dat polychloorbifenylen (PCB) of hiervan afgeleide stoffen bevat.

15.72

Indien een transformator gevuld met olie wordt toegepast, moet onder die transformator een doelmatige vloeistofdichte bak zijn aangebracht, die de gehele inhoud olie van de transformator moet kunnen bevatten zodat bij lekkage uit de transformator bodemverontreiniging wordt voorkomen.

Gasdrukregelstation

15.73

De uitvoering en opstelling van het gasdrukregel- en meetstation moet voldoen aan de norm NEN 1059 inclusief wijzigingsbladen.

15.74

Binnen het gasdrukregel- en meetstation en binnen een straal van 1 meter afstand is roken en open vuur verboden en is het verboden brandbare materialen op te slaan. Het verbod dient duidelijk zichtbaar te zijn aangegeven door middel van tekst of een symbool.

15.75

Werkzaamheden aan de installatie en het toezicht daarop mogen uitsluitend worden uitgevoerd door volgens een geautoriseerde Veiligheids-instructie Aardgas (VIAG) aangewezen, verantwoordelijke en bevoegde personen.

15.76

In de inrichting dient een veiligheidsregister van het gasdrukregelstation aanwezig te zijn. Hierin dienen de volgende zaken te zijn opgenomen:

- a. een schema van de gasdrukregel- en meetinstallatie;
- b. een schema van de in- en uitgaande leidingen met hun afsluiters;
- c. essentiële gegevens omtrent de installatie, zoals maximale incidentele werkdruk, drukreductie en ontwerpcapaciteit.

Compressoren

15.77

Alle persluchtdrukvatens van na 1 januari 1993, met een $p > 50$ en < 10.000 bar.l moeten voor installering voorzien zijn van het CE-keur, conform het Besluit drukvaten van eenvoudige vorm.

15.78

Persluchtdrukvaten met een $p > 50$ bar.l moeten uiterlijk 10 jaar na installering worden vervangen.

15.79

Persluchtdrukvaten met een $p > 50$ bar.l moeten zijn voorzien van een doelmatige drukontlastvoorziening (veerveiligheid). Op het persluchtdrukvat moet een manometer zijn aangebracht.

15.80

De persdrukinstallatie moet telkens na twee jaar op goed en veilig functioneren worden gecontroleerd door een daartoe gekwalificeerde deskundige. De resultaten van de laatste controle moeten worden vastgelegd in een register.

16. EVALUATIE

Ammoniak en geuremissie:

- 16.1. Tijdens een (opleverings)controle kan middels diertellingen en boekhoudkundige gegevens inzicht worden verkregen in de diercategorie en het aantal dieren en kan worden beoordeeld of de installaties opgericht en in werking zijn overeenkomstig de vergunning

Geluid:

- 16.2. Binnen een half jaar na het in werking hebben van de installaties moet middels een rapportage inzicht worden verkregen in de uitgangspunten uit het akoestisch onderzoek. Van de akoestisch meest bepalende factoren moeten bronmetingen worden uitgevoerd; ventilatoren, laden dieren en de WKK installatie.

Energie:

- 16.3. De gemoduleerde energiebalans van de gehele inrichting moet na één jaar na het in werking hebben van de installaties worden overgelegd op basis van feitelijke bedrijfsgegevens.

